

Andrási Attila

Tizenkilenc

Dráma két felvonásban

Szereplők:

Csomor Csilla – Nagyezsda Konsztantyinovna, Mehringer Rezsőné, Titkárnök, Ilonka vājár, Fadett-Duczynszka

Sipos Judit – Gizike titkárnök

Stelly Zsófia – Inessa Armand, Micike, Rózsika vājár

Csizmadia Gergely – Lakáj, Romberg, Hadifogoly, Hajós elvtárs

Dóczy Péter – Pap, gróf Battyhány

Kákonyi Tibor – Hadifogoly, Vörös katona, Koritschoner elvtárs, Svedlov

Kálló Béla – Jászai Mari-díjas – Lenin, Kun Béla, Pjotr Jurovszkij, Bolgár elvtárs, Hadifogoly

Krizsik Alfonz – Hadifogoly, Adler, Jakov Jurovszkij

Molnár Zoltán – Hadifogoly, Vörös katona, Makarov, Parisier elvtárs

Szabó Sipos Barnabás – Német követ, II. Miklós cár, báró Lehár Antal

Széplaky Géza – Böllér, Kunfi Zsigmond

Zeneszerző: Zsoldos Béla – Liszt-díjas

Díszlet- és jelmeztervező: Húros Annamária

Dramaturg: Szigeti Réka

Írta és rendezte: Andrási Attila

Jelenetsor

1. jelenet: A Német Császárság isztambuli nagykövetsége

– Helyszín: Isztambul. Az ablakon behallatszik a műezzin éneke. Német nagykövet – Szabó Sipos Barnabás, Parvusz, fegyverkereskedő – Krizsik Alfonz, Lakáj – Csizmadia Gergely

2–8. jelenetig Svájc, Lenin albérlete, időnként az előtér, kint az ajtó előtt

– Nagyezsda, Lenin felesége – Csomor Csilla, Inessa Armand, Lenin szeretője – Stelly Zsófia, Lenin – Kálló Béla, Jakov

Jurovszkij – Krizsik Alfonz, Romberg, német báró és követ – Csizmadia Gergely

9. jelenet: bárhol, hadifoglyok szaladnak

– Kákonyi (Edelstein), Molnár (Fekete), Kálló (Fischer), Csizmadia (Nagy), Krizsik (Horvát)

10. jelenet: Duczynszka-jelenet (Csilla, Zsófi, Judit)

11. jelenet: Ipatyev-ház, Jekatyerinburg

– Böllér – Széplaky Géza, Első vörös – Kákonyi Tibor, Második Vörös – Molnár Zoltán, Jakov

Jurovszkij – Krizsik Alfonz, Pjotr Jurovszkij – Kálló Béla

12. jelenet: Ipatyev-ház

– Böllér – Széplaky Géza, Cár – Szabó Sipos Barnabás

13. jelenet: Ipatyev-ház

– Cár – Szabó Sipos Barnabás, Pap – Dóczy Péter

14. jelenet: a cári család kiirtása

15. jelenet: Kun Béla – monológ, bárhol történhet, Kálló

16. jelenet: távirtda Budapesten és Moszkva

– Kunfi Zsigmond (Kun Béla köréből) – Széplaky Géza, Micike távirókisasszony – Stelly Zsófia, Mehringer Rezsóné táviró asszony – Csomor Csilla, Makarov, orosz – Kákonyi Tibor, Svedlov, orosz – Molnár Zoltán

17. jelenet: bécsi külügyminisztérium

– Adler – Krizsik Alfonz, Bolgár elvtárs – Kálló Béla, Hajós elvtárs – Csizmadia Gergely

18. jelenet: A Volksbankban

– Titkárnő – Csomor Csilla, Koritschner elvtárs – Kákonyi Tibor, Lehár Antal – Szabó Sipos Barnabás

19. jelenet: Bécs, Lehár Antal és Hajós találkozása

– Szabó Sipos Barnabás és Csizmadia Gergely

20. jelenet: Bécs, a volt Magyar Királyság követségének épülete

– bécsi kommunisták és női vájárok, Bolgár elvtárs – Kálló, Hajós elvtárs – Csizmadia, Koritschner elvtárs (Volksbank tulajdonosának fia) – Kákonyi, Parisier elvtárs (bécsi rendőrség embere) – Molnár, Gizike, titkárnő – Sipos, Elvtársnő 1 – Csomor, Elvtársnő 2 – Stelly

21. jelenet: Bejönnek a vájárok

22. jelenet: Hajós – Battyhány (Csizmadia, Dóczy)

23. jelenet: Lehár-monológ – Szabó Sipos Barnabás + legényest táncolók

1. JELENET

A Német Császárság isztambuli nagykövetsége

ZENE: müezzin hangja + Wagner A nürnbergi mesterdalnokok c. művéből részlet

Nyitva az ablak. A Követ reggelizni készül. Az ablakon át behallatszik a müezzin éneke. A Követ bekapcsolja a zenét, és becsukja az ablakot is. Szól a zene. Wagner. Virslivel bejön a Lakáj. Leteszi a nagykövet elé. Nyakába köti a partedit.

KÖVET:

Siegfried.

LAKÁJ:

A reggeli teája.

KÖVET:

Tegye az asztalra!

LAKÁJ:

A reggeli lapok.

KÖVET:

Hagyja a zsúrkocsin!

LAKÁJ:

A szakszolgálatok reggeli jelentései.

KÖVET:

Van benne valami érdekes/ fontos?

LAKÁJ:

Harmadik oldal, negyedik bekezdés, uram.

KÖVET:

Olvassa fel!

LAKÁJ:

A tavalyi év sorozatos vereségei után, az év végén az orosz császári kormány az idén, március 9-én tapogatózó tárgyalásokat kezdett az osztrák–magyar kormánynál egy lehetséges meg egyezéssel béke lehetőségeiről. Egy hétre rá a cár megbukott. A puccsot, hírszerzői jelentések

szerint, az angol követség vezényelte le. Az új orosz ideiglenes kormány, szövetségeseivel egyetemben, a háborút a remélt győzelemig kívánja folytatni.

KÖVET:

Köszönöm.

LAKÁJ:

Igen, uram! Uram!

KÖVET:

Igen?

LAKÁJ:

Egy úr vár bebocsátásra.

KÖVET:

Mit akar?

LAKÁJ:

Fegyvert akar eladni.

KÖVET:

Neve?

LAKÁJ:

Alekszandr Lvovics Parvusz.

KÖVET:

De hát ő nemrég vett tőlünk vagonszámra.

LAKÁJ:

Most el akar adni.

KÖVET:

Mennyit?

LAKÁJ (letekeri a zenét):
Egyet.

KÖVET:

Egy fegyvert?

LAKÁJ:

Igen.

KÖVET:

Egy fegyver nem érdekel, azal menjen a boltba. Küldje el! (A Követ visszatekeri a zenét. Lakáj kimegy, visszajön.)

LAKÁJ:

Uram! Nem akar elmenni.

KÖVET:

Miért nem akar elmenni?

LAKÁJ: Egy fegyvert akar eladni.	PARVUSZ: Akkorát, hogy beleremeg az ég és a föld!	kétmillió van kiképzés alatt vagy tartalékban.
KÖVET: Maga ivott?	KÖVET: Nem szokott maga nagyokat mondani?	KÖVET (<i>letekeri a zenét</i>): Ha pusztán a számok számításánál, nekünk már rég befellegzett volna. Az, hogy ez nem történt meg, azért van, mert jobbak voltunk és vagyunk, jobbak vagyunk mindenben, és jobbak is maradunk! A kiválók pedig, és erre a történelem tanít bennünket, uralják a tömeget.
LAKÁJ: Én nem!	PARVUSZ: Nem szoktam.	PARVUSZ: Az angol és a francia haderő is bizonyítottan ugyanolyan színvonalú.
KÖVET: Egy fegyver nem érdekel!	KÖVET: Nem lehet, hogy rászokott?	KÖVET: Mit nem mond!
LAKÁJ: Elnézést uram, de Parvuszt erősködi, hogy érdekelni fogja!	PARVUSZ: Nem lehet.	PARVUSZ: Na jó, majdnem olyan színvonalú, mint az önké, és Olaszországgal, valamint Romániával egyetemben többen is vannak, mint önök. Az oroszok a ráadás. Ez a ráadás, ami több mint az összes többi, maga felé fordítja a mérleg nyelvét. Az ember, akit én ajánlok, egymagában kiüt egy országot.
KÖVET: Már mondtam, nem érdekel.	KÖVET: Beszéljen.	KÖVET: Most sem mondott nagyot?
LAKÁJ (<i>letekeri a zenét</i>): Kénytelen lesz fogadni, uram.	PARVUSZ: Nagykövet úr, az, amit én önknek és ön által a Német Császárság kormányának ajánlok, az a győzelem.	PARVUSZ: Ugyanannyira mondtam most nagyot, mint két hónapja Londonban Seton-Watson Közép-Európával foglalkozó angol ügynök mondott nagyot, aki meggyőzte az angol miniszterelnököt, hogy Németországot az Osztrák–Magyar Monarchia szétdarabolásán keresztül, a népeit fellázítva kell tönkretenni!
KÖVET: Akkor engedje be!	KÖVET: Én mondom, rászokott!	KÖVET: Mr. Watson veszélyes ember. És maga ezt honnan tudja?
LAKÁJ: Igen, uram! Alekszandr Lvovics Parvuszt!	PARVUSZ: Nem szoktam rá. Amit én ajánlok, az önöknek időt ad.	
PARVUSZ (<i>be, Lakáj nem megy ki, csak a közjáték után</i>): Excellenciás uram!	KÖVET: Időt?	
KÖVET: Magának elment a józan esze? Mit akar nekem eladni? Egy pisztolyt vagy egy puskát? Tele van velük a fegyverszekrény!	PARVUSZ: Igen. Azt. Időt.	
PARVUSZ: Excellenciás uram...	KÖVET: Mi ez a fegyver?	
KÖVET: Erre nekem nincs időm!	PARVUSZ: Egy ember!	
PARVUSZ: Excellenciádnak tudnia kell, hogy amit kínálok, nem egy közönséges fegyver.	KÖVET: Egy ember?	
KÖVET: Nem egy közönséges fegyver?	PARVUSZ: Az!	
PARVUSZ: Nem az.	KÖVET (<i>feltekeri a zenét</i>): Több millió emberünk ujja a ravaszon!	
KÖVET: Miért, ez a maga fegyvere mekorát szól?	PARVUSZ: Pontosabban hárommillió-kétszázhetvenezer katonájuk van, de csak Oroszország hétmillió embert állított fegyverbe, még	

PARVUSZ:

Az erőszak mellett a pénz is hatalom, ezt nagykövet úr is tudja. A Monarchia felbomlás-tásához megvannak a célnak megfelelő embereik.

KÖVET:

Igen, tudom, Ante Trumbić.

PARVUSZ:

És Tomáš Garrigue Masaryk professzor. De az, akit én ajánlok önnek, ezeknél sokkal fajsúlyosabb ember. Ismétlem: ő egymagában kiüt egy országot.

KÖVET:

Melyiket?

PARVUSZ:

Oroszországot!

(Parvus az egy aktát ad át a követnek, majd visszaül a helyére, a követ belenéz az aktába, lapoz.)

KÖVET:

Nem akar velem reggelizni? Siegfried! *(Lakáj bejön)* Még egy terítéket. Fura nevű emberek. Trumbić. Masaryk. Meg ez a Lenin.

*Sötét. Teljes hangerőn az al-
bérleti zene, változás.*

2. JELENET

Lenin zürichi albérlete. Jelen van: Nagyezsda Konsztantyinovna Krupszkaja, Inessa Armand, majd Lenin, Jakov Jurovszkij és Romberg.

ZENE: 8 sz.mp3 – elindul a jelenet elején, pár replika után lekeverni

INESSA:

Itt van?

NAGYEZSDA:

Nincs itt!

INESSA:

Hol van?

NAGYEZSDA:

Nem tudom!

INESSA:

Mikor ment el?

NAGYEZSDA:

Tegnap délben.

INESSA:

Nem aludt itthon?

NAGYEZSDA:

Nem voltál itthon!

INESSA:

Sikítani fogok!

NAGYEZSDA:

Ne tedd!

INESSA:

De, sikítanom kell!

NAGYEZSDA:

Csend legyen!

INESSA:

Nem tudok csendben maradni!

NAGYEZSDA:

Ha zaj lesz, baj lesz!

INESSA:

Miért lenne baj a zaj?

NAGYEZSDA:

Amíg tartozunk a lakbérrel, lapulunk!

INESSA:

Nincs három hete, hogy hoztam egy zsák pénzt!

NAGYEZSDA:

Könnyen jött, könnyen ment!

INESSA:

Megáll az eszem!

NAGYEZSDA:

Kártyázik!

INESSA:

Nem kártyázik, kurvázik!

NAGYEZSDA:

Azt talán mégsem.

INESSA:

Nem aludt itthon!

NAGYEZSDA:

Nem voltál itthon.

INESSA:

Mondom, hogy kurvázik!

NAGYEZSDA:

Ezt mondtam én is!

3. JELENET

(Lenin be)

ULJANOV:

Szervusztok!

INESSA:

Hol voltál?

ULJANOV:

Csukjátok be a spalettákat!

INESSA:

Amíg nem válaszolsz, nem teszünk semmit!

ULJANOV:

Elhallgass! *(közben ő maga csukja be gyorsan a spalettákat)*

INESSA:

Te ittál?

NAGYEZSDA:

Miért csukta be a spalettákat?

ULJANOV:

Követtek!

INESSA:

Hol voltál?

NAGYEZSDA:

Ki követett?

ULJANOV:

Nem tudom.

NAGYEZSDA:

A házmester?

INESSA:

A férjem?

Stelly Zsófia, Kálló Béla és Csomor Csilla

NAGYEZSDA:

A férjed!

INESSA:

Csak ő lehetett!
(Kopognak.)

ULJANOV:

Nyiss ajtót!

INESSA:

Nehogy kinyisd!

ULJANOV:

Nem a férjed lesz az!

INESSA:

De, a férjem lesz az!

ULJANOV:

A rendőrség lesz az!

INESSA:

Az a kisebbik baj!

NAGYEZSDA:

Az a kisebbik baj? Végül is igaz,
a tyúkeszed a nagyobbik baj!

INESSA:

Nem igaz! A férjem a legnagyobb baj!
(Nagyezsda az ajtóhoz megy.)

4. JELENET

NAGYEZSDA:

Kicsoda maga?

ROMBERG:

Gisbert Christian Friedrich Freiherr von Romberg.

NAGYEZSDA:

Hogy mondta?

ROMBERG:

Gisbert Christian Friedrich Freiherr von Romberg.

NAGYEZSDA:

Húha! Itt várjon, rögtön jövök!
Rendben?

ROMBERG:

Rendben.
(Nagyezsda visszamegy.)

ULJANOV:

Ki az?

NAGYEZSDA:

Valami Gisbert Christian Friedrich Freiherr von Romberg.

INESSA:

A férjem az, csak álnéven!

ULJANOV:

A név önmagában nem jelent semmit. Tudd meg, kiről van szó!

INESSA:

Egyik lábad itt, a másik ott, de be ne engedd!

NAGYEZSDA:

Jó!
(Nagyezsda kiszalad.)

NAGYEZSDA:

Mondja csak Gisbert, valójában maga kicsoda?

ROMBERG:

Báró Gisbert Chris... magának úgymint... von Romberg vagyok.

NAGYEZSDA:

Maga egy báró?

ROMBERG:

Igen, az vagyok.

NAGYEZSDA:

Rendben. Ne mozduljon! Itt várjon, báró! Rögtön jövök.
(Beszalad.)

NAGYEZSDA:

Ez ott kinn az ajtó előtt egy báró!

ULJANOV:

Akkor nem svájci!

INESSA:

Alacsony, szőke?

NAGYEZSDA:

Nem alacsony, nem szőke.

INESSA:

Akkor nem a férjem!

NAGYEZSDA:

Az talán még fontosabb, hogy nem rendőr!

INESSA:

Trapp ki, kérdezd meg, milyen báró!
(Kiszalad.)

NAGYEZSDA:

Mondja csak, Romberg, maga milyen báró?

ROMBERG:

Ő császári felsége, II. Vilmos bárója vagyok!

NAGYEZSDA:

Egy német! Itt várjon! Azonnal jövek!
(*Berohan.*)

NAGYEZSDA:

Ez egy német! Kint vár!

INESSA:

Egy német!

ULJANOV:

Kifelé! Kérdezd meg, mit akar!
(*Nagyezsda kirohan.*)

NAGYEZSDA:

Mondja, Romberg, maga mit akar?

ROMBERG:

Én nem akarok semmit.

NAGYEZSDA:

Akkor mit kopogtat ismeretlen emberek ajtaján?

ROMBERG:

Találkoznom kell a férjével, Nagyezsda Konsztantyinovna.

NAGYEZSDA:

Nagyezsda Konsztantyinovna! Maga ismer engem?

ROMBERG:

Igen.

NAGYEZSDA:

Megáll az eszem! Itt várjon! Egyik lábam itt, a másik ott!
(*Berohan.*)

NAGYEZSDA:

A gróf ismer engem!

INESSA:

Nem gróf, báró.

ULJANOV:

Mit akar?

NAGYEZSDA:

Találkozni veled.

ULJANOV:

Velem?

INESSA:

Igen, veled! Süket vagy?

ULJANOV:

Az attól függ.

INESSA:

Mitől?

ULJANOV:

Attól, hogy újságíró, a német szociáldemokraták embere, vagy a német kormányé. Kérdezd meg!

(*Nagyezsda kimegy.*)

NAGYEZSDA:

Itt vagyok, Romberg, máris itt vagyok!

ROMBERG:

Látom.

NAGYEZSDA:

Kérdezhetek valamit?

ROMBERG:

Igen?

NAGYEZSDA:

Maga újságíró?

ROMBERG:

Nem vagyok az.

NAGYEZSDA:

A német szociáldemokrata párt kiküldötte?

ROMBERG:

Bizonyára nem vagyok az!

NAGYEZSDA:

Akkor?

ROMBERG:

Én a császárom, II. Vilmos meghatalmazott követe vagyok, és az urát keresem!

NAGYEZSDA:

Nekem nincs uram. De honnan ismerjük mi egymást?

ROMBERG:

Én ismerem önöket, kétlem, hogy ön ismerhetne engem. Az urát keresem!

NAGYEZSDA:

Már mondtam, szabad ember vagyok, vagyis asszony, tehát nekem nincs uram!

ROMBERG:

Nagyezsda Konsztantyinovna, kegyed 1898. július 10-én szi-bériai száműzetése során Susenszkoje falu templomában esküdtött örök hűséget az urának, Vlagyimir Iljics Uljanov úrnak, mozgalmi nevén Leninnek.

NAGYEZSDA:

Maga ott volt?

ROMBERG:

Az urát keresem!

NAGYEZSDA:

Beszélek a férjemmel. Itt várjon!
(*Berohan.*)

NAGYEZSDA:

Képzelmek, ez a Romberg II. Vilmos német császár meghatalmazott követe.

ULJANOV:

Micsoda?

NAGYEZSDA:

A német követ.

ULJANOV:

Mit keres itt?

NAGYEZSDA:

Téged.

ULJANOV:

Engem?

INESSA:

Igen, téged. Kezdődik!

ULJANOV:

Nem fogadhatom.

INESSA:

Miért ne fogadhatnád?

ULJANOV:

Mert a jövő nem találkozhat a múlttal!

INESSA:

Tehát nincs jelen.

ULJANOV:

Inessa, befognád? Nagyezsda, kifelé!

NAGYEZSDA:

Rohanok! (*Kirohan.*)

NAGYEZSDA:

Itt vagyok! Sajnálom, kedves ismerős, de a férjem nem fogadhatja magát!

ROMBERG:

Miért nem?

NAGYEZSDA:

Mert ő a jövő, maga meg a múlt!

ROMBERG:

Jelenleg ő a főbérletől reszkető, nyakig eladósodott albérlő. Öt frank van a bankszámláján.

NAGYEZSDA:

Öt frank!

ROMBERG:

Igen. Öt.

NAGYEZSDA:

Elájulok!

ROMBERG:

Én Európa legerősebb birodalmának a meghatalmazott követe vagyok. Vegye úgy, Nagyezsda Konsztantyinovna, hogy én vagyok a pénz és a hatalom. Személyesen jöttem el, egy senkihez.

NAGYEZSDA:

Egy senkihez!

ROMBERG:

Igen, jól hallotta! Egy senkihez!

NAGYEZSDA:

Itt várjon, rögtön jövök.
(*Nagyezsda berohan.*)

NAGYEZSDA:

Azt is tudja, hogy csak öt frank van a folyószámládon!

INESSA:

Öt frank?! A múlt héten ennél százszor több volt rajta!

NAGYEZSDA:

Százszor több?

ULJANOV:

Mindegy, a férjed úgyis zsákkal küldi a pénzt!

INESSA:

De most nem érkezett meg!

ULJANOV:

Nem érkezett meg?

INESSA:

Telefonon beszéltem a férjemmel, azt mondta, küldött ezeröttszáz frankot. A bankban azt mondták, hogy nem érkezett a folyószámlámra egy garas sem!

ULJANOV:

Nagyezsda, menj, kérdezd meg, honnan tudja, hogy csak öt frank van a számlámon!

NAGYEZSDA:

Miért én kérdezzem?

INESSA:

Miért, én kérdezzem?

ULJANOV:

Csak!

INESSA:

Egyik lábad itt, a másik ott!

ULJANOV:

Hallottad! Nyomás!
(*Nagyezsda kirohan.*)

NAGYEZSDA:

Itt vagyok! Mondja, maga Romberg, maga honnan tudja, hogy a férjemnek csak öt frankja van a folyószámláján?

ROMBERG:

Megvettem a bankot.

NAGYEZSDA:

Megvette a bankot?

ROMBERG:

Igen. Megvettem.

NAGYEZSDA:

Elájulok! Itt várjon. Rögtön jövök!
(*Nagyezsda berohan.*)

NAGYEZSDA:

Megvette a bankot!

INESSA:

Megvette a bankot?

ULJANOV:

Megvette a bankot.

NAGYEZSDA:

Igen. Megvette!
(*Kopognak az ablakon.*)

INESSA:

Kopognak!

ULJANOV:

Az ablakon!

NAGYEZSDA:

Az ablakon?

INESSA:

Ki kopoghat az ablakon?

NAGYEZSDA:

Talán a férjed lesz az!

INESSA:

Úristen! A férjem! Azelőtt szer-tornász volt!

NAGYEZSDA:

Most meg bankár. Hipp-hopp, felmászott a fára, egyik kezével az ágat öleli, a másikkal az ablakon kopogtat. A férjed a bizonyítéka annak, hogy a szerelem elvakít.

INESSA:

Úgy van! Mit mondjak neki, mit mondjak neki, mit mondjak neki?

ULJANOV:

Ez nem a férjed lesz.

INESSA:

El fogok ájulni!

NAGYEZSDA:

Itt a vödör! Jön a víz! (*Leönti Inessát.*)

ULJANOV:

Csend legyen! Nem a férjed lesz. Nyisd ki a spalettát!

INESSA:

Ne nyisd ki a spalettát!

NAGYEZSDA:

Kinyitom a spalettát!

INESSA:

Hova bújjak?

ULJANOV:

Sehova! Szabadság!

NAGYEZSDA:

Szerelem!

INESSA:

Ledermedtem!

(Nagyvezsda kinyitja a spalettát és az ablakot, megjelenik Jakov Jurovszkij.)*Stelly Zsófia és Krizsik Alfonz***JAKOV JUROVSZKIJ:**

Mesterem!

ULJANOV:

Cimborám!

INESSA:

De, Jakov, miért az ablakon jöttél?

JAKOV JUROVSZKIJ:

Azért, mert a ház ablak felőli oldalán volt sötét. Lenin elvtárs, haza kell jönnöd!

ULJANOV:

Tudom.

JAKOV JUROVSZKIJ:

Akkor?

ULJANOV:

Nincs miből! Minden pénzt hazaküldtem.

NAGYEZSDA:

Te hazaküldted a pénzünket?

INESSA:

Nem igaz! Én tudom, mire költötted!

ULJANOV:

Fogd be a szád! Mivel robbantás fel otthon az elvtársak a rendőrállomásokat, ha nincs pénzünk robbanóanyagra?

INESSA:

Ha nincs pénzünk, lopjanak!

ULJANOV:

Csend legyen! Az elvtársnők és a gyerekeik a tüntetések alatt hogyan öntsék le sósavval a rendőröket és a kozákokat, ha nincs pénzünk a savra?

INESSA:

Nem tudom, ez tényleg gond.

NAGYEZSDA:

Te az utolsó fillérig hazaküldted a pénzünket? Te eszement kuraft!

INESSA:

Nem az összeset küldte haza!

NAGYEZSDA:

Tudom, öt frankot megtartott magának!

JAKOV JUROVSZKIJ:

Nagyvezsda, nyugalom!

ULJANOV:

Nagyvezsda, csend legyen!

NAGYEZSDA:

Nem lesz csend! Üvölni fogok! Hol vannak a tányérok?!

JAKOV JUROVSZKIJ:

Lenin elvtárs, én hoztam!

INESSA:

Mit hoztál, Jakov?

JAKOV JUROVSZKIJ:

Pénzt.

NAGYEZSDA:

Pénzt?

JAKOV JUROVSZKIJ:

Igen. Pénzt!

INESSA:

Honnan van neked pénzed?

JAKOV JUROVSZKIJ:

Nem az én pénzem. A forradalomé.

ULJANOV:

Itt vagyok!

NAGYEZSDA:

Jakov, honnan szereztél te pénzt?

JAKOV JUROVSZKIJ:

Kiraboltam egy bankot!

INESSA:

Ezt a bankot, itt a sarkon?

JAKOV JUROVSZKIJ:

Nem itt, Tbilisziben a főutcán, a templommal szemben, az egyik sarkon!

INESSA:

Ügyes vagy!
(*Türelmetlen kopogás.*)

JAKOV JUROVSZKIJ:

A rendőrség?

ULJANOV:

Meglepő lenne?

NAGYEZSDA:

Maradjatok itt, én megyek.

6. JELENET**ROMBERG** (*kintről, türelmetlenül*):

Nagyezsda Konsztantyinovna, eddig ott vártam, most itt jövök.

ULJANOV:

Be ne engedd!

NAGYEZSDA:

Csak ne ilyen gyorsan, Romberg! Ott álljon! Várjon! Mindjárt jövök!

JAKOV JUROVSZKIJ:

Egy nyomozó?

ULJANOV:

Nem. A német követ.

JAKOV JUROVSZKIJ:

A német követ? Elkezdődött! Miért nem engedted be?

ULJANOV:

Mert nem fogadhatom!

INESSA:

Miért ne fogadhatnád?

ULJANOV:

Mert én vagyok a jövő. Én vagyok Oroszország. Mint Oroszország hadban állok veled és a császárával.

INESSA:

Nem! Te nem állsz veled hadban! Te a háborúval állsz hadban. Te vagy a béke!

ULJANOV:

Nem. Én vagyok a háború, ezért a békéről beszélek.

NAGYEZSDA:

Hát, ezt azért nem fogom közölni a báróval.

ULJANOV:

Inessa, menj, közöld, hogy nem találkozhatok veled, és tudd meg, hogy mit akar! Te meg, Jurovszkij elvtárs, a pénzt tedd ide az ágyra, a címed tedd a pénz mellé, utána lódulj az ablakon át kifelé! Nehogy a nyakamra hozd a rendőrséget! Itt Svájcban a bankrablásokat komolyan veszik.

JAKOV JUROVSZKIJ:

Akkor a posta?

ULJANOV:

Nem! Ne csinálj semmit! Inessa megkeres.

JAKOV JUROVSZKIJ:

Nagy vagy, Lenin elvtárs! Inessa, csóközön! (*Jurovszkij ki*)

7. JELENET**ULJANOV:**

Inessa, rendezd le a poroszt!

INESSA:

Kinn az utcán?

ULJANOV:

Kifelé! (*Inessa ki*)

INESSA:

Vlagyimir Iljics Uljanov nem találkozhat önnel, báró úr. Elmehet. (*Csend*)

INESSA:

Mi ez a csend?

ROMBERG:

Szó nélkül maradtam.

INESSA:

Uljanov nem fogadja önt.

ROMBERG:

Nem találok szavakat.

INESSA:

Ne is keresse őket. Indulhat. Le is út, fel is út!

ROMBERG:

Inessa!

INESSA:

Igen?

ROMBERG:

Hogy kerül maga ide?

INESSA:

Hova?

ROMBERG:

Erre a nyomortanyára.

INESSA:

Maradjunk a tárgynál.

ROMBERG:

Azt nem lehet.

INESSA:

Miért nem?

ROMBERG:

Maga miatt.

INESSA:

Miattam?

ROMBERG:

Igen. A férjének igaza volt!

INESSA:

A férjemnek!

ROMBERG:

Neki is.

INESSA:

Neki is?! És kinek még?!

ROMBERG:

Legyünk őszinték, Inessa, kinek nem?

INESSA:

Takarodjon!

ROMBERG:

Könyörüljön.

INESSA:

Micsoda?

ROMBERG:

Földbe gyökereztek a lábaim.

INESSA:

Fejszét azokra a gyökerekre! Vágja ki őket!

ROMBERG:

A fejszét megfoghatom, a gyökereket kivághatom, de ha ezek után elindulnék, hátat kellene magácskának fordítanom. És belehalok, ha magát nem láthatom!

*(Nagyezsda kijön.)***NAGYEZSDA:**

Elég az enyelgésből! Inessa, befele!

*(Inessa be)***ROMBERG:**

Maga kegyetlen!

NAGYEZSDA:

Maga Romberg, szemtelen! Most nem velem, hanem magával Uljanovval áll szemben!

ROMBERG:

Asszonyom, akkor ez az Uljanov, mozgalmi nevén Lenin, nőiesen formás teremtmény!

NAGYEZSDA:

Nem asszonyom! Mondtam már, úgy szólítson: uram!

ROMBERG:Asszonyom... *(elkezd mutogatni, jelelni)***NAGYEZSDA:**

Mit mutogat? Nem értek egy szót sem!

ROMBERG:

Uram! Asszonyom! Dehogy-nem! Mióta a cár lemondott, éjjel-nappal a siketnémák jelbeszédét tanulják!

NAGYEZSDA:

Ezt honnan veszi? Állj! Ne mondjon egy szót sem! Megvette a tanárt!

ROMBERG:És itt vannak az útlevelek, amire két hete várnak. *(átnyújt egy borítékot, útlevelek darabjaival)***NAGYEZSDA:**

Milyen útlevelek?

ROMBERG:

Ügyes hamisítvány. Svéd útlevelek. Mivel az antant nem járult hozzá Uljanov hazautazásához, maguk úgy döntöttek, hogy svéd süketnémáknak adják ki magukat, akik a „A világ süketnémái a háború ellen” bázeli kongresszusról utaznak haza Uppsalába. A svédországi Uppsalából már csak egy ugrás Szentpétervár.

NAGYEZSDA:

Ezek nem útlevelek. Ezek útlevelek darabjai!

ROMBERG:

Upsz! Útlevelekre nincs szükségük.

NAGYEZSDA:

Hogyne lenne?

ROMBERG:

Ő császári felsége, II. Vilmos kormánya úgy döntött, hogy a Német Birodalom hazaszállíttatja önöket! Ne szóljon egy szót sem! Tudom! Itt várjak, rögtön jön!

NAGYEZSDA:Úgy van! *(Nagyezsda be, Inessa ki)***INESSA:**

Itt van! Nem lehet.

ROMBERG:

Miért nem lehet?

INESSA:

Nem fogadhatunk el pénzt maguktól.

ROMBERG:

Azt mi nem is adnánk.

INESSA:

Nem adnának, de hát akkor honnan lesz nekünk pénzünk?

ROMBERG:Csak úgy magától érkezik majd a számlára! Még bankot sem kell rabolniuk! *(Nagyezsda be)*

Csizmadia Gergely és Stelly Zsófia

NAGYEZSDA:
Inessa, Uljanov rád vár!

INESSA:
Viszontlátásra!

ROMBERG:
A mielőbbire. *(Inessa ki)*

NAGYEZSDA:
Nem csak mi hárman megyünk.

ROMBERG:
Hányan fognak Oroszországba utazni?

NAGYEZSDA:
Harmincheten.

ROMBERG:
Ez a végleges szám?

NAGYEZSDA:
Ez az út az egyedüli eset?

ROMBERG:
Nem.

NAGYEZSDA:
Akkor nem ez a végleges szám.

ROMBERG:
Rendben.

NAGYEZSDA:
Itt várjon!

ROMBERG:
Tudom, rögtön jön.

NAGYEZSDA:
Igen.
(Nagyezsda be, Inessa ki)

INESSA:
Most nem a magam nevében beszélek.

ROMBERG:
Úgy is élmény lesz kegyedet/magácskát hallgatnom.

INESSA:
Lepecsételt vagonokban kell utaznunk!

ROMBERG:
Az első osztályon.

INESSA:
Nem az első osztályon. Azt Oroszországban úgy magya-

ráznák, hogy maguk lefizettek bennünket.

ROMBERG:
Így is, úgy is azt fogják mondani.

INESSA:
De mi majd teli torokkal üvöltjük ki a nagyvilágnak, hogy milyen ocsmány aljasság ártatlanokat rágalmazni, folyamatosan hazudni!

ROMBERG:
Kedves Inessa, az igazság és a hazugság nem politikai fogalmak. Akkor az első osztály?

INESSA:
Nem.

ROMBERG:
Mondjon már igent is valamire.

INESSA:
Most nem lehet!

ROMBERG:
És végre-valahára, mikor lehet?

INESSA:
Majd.

ROMBERG:
A majd, az a harmadosztály, drága Inessa, teherszállítás a majd, lassú fuldoklás, biztos halál a majd, szépségem, a most a ragyogás, a most az élet, a rögtön lenne az életet adó lélegzet a szerencsétlen fuldoklónak!

INESSA:
Ébredjen fel, kedves Romberg, most a vasúti szállításról beszélgetünk. A másodosztályon fogunk utazni, a másodosztályon, a másodosztály nem a halál, hanem a jövőbe vetett remény, a hit, az élet, drága Gisbert.

ROMBERG:
Minden úgy lesz, ahogy magácska akarja!

INESSA:
Nem lehet semmilyen kapcsolatfelvétel köztünk és a Német Birodalom állami szervei között.

ROMBERG:
Ez a kérés már elkésett. Ez már az. Kegyed már kapcsolatban áll az egyik szervvel!

INESSA:
A fene egye meg, melyikkel?

ROMBERG:
Velem, kedves Inessa! Velem.

INESSA:
Az más, kedves Romberg, drága Gisbert, az más.
(Nagyezsda be)

NAGYEZSDA:
Inessa!

INESSA:
Megyek már, megyek!
(Inessa ki)

NAGYEZSDA:
Uljanov rábólíntott.

ROMBERG:
És maga?

NAGYEZSDA:
Én azt teszem, amit ő tesz.

ROMBERG:
És az jó lesz?

NAGYEZSDA:
Más lesz a jó.

ROMBERG:
Mi?

NAGYEZSDA:
Oroszország, Szentpétervár, Moszkva! A végtelen nyírfa-erdők, a balaljka! Az orosz folyók és a végtelen síkság! A gyárak és a füstöt lehelő gyárkémények, és végül a legfontosabb! Szülőföldem proletárjai! Az elnyomott nép!

ROMBERG:
A munkások meg a parasztok!

Csomor Csilla

NAGYEZSDA:

Igen! Azok! Ott lesz a jó, köztük! Közöttük lenni a közös felszabadulásban! Ott lenni, amikor pattan a bilincs, és elszabadul a leláncolt rab, összedől ez a tákolmány, amit maguk világnak neveznek! ... Maga erről a kitörő örömről, erről a felszabadító érzésről, ami mindent úgy változtat meg, hogy egyszer csak minden a helyére kerül, semmit sem tudhat, szerencsétlen ember! Maga nem tud semmit, de térjünk a tárgyra. A részletek megtárgyalására a mi részünkről Inessa Armand lesz kijelölve. A maguk részéről meg azt neveznek ki, akit akarnak!

ROMBERG:

Inessa!

NAGYEZSDA:

Viselkedjen, Romberg!

ROMBERG:

Isten vele, asszonyom.

NAGYEZSDA:

Nincs Isten! És önnel is az legyen, ami nincs! Várjon! Ugye, Romberg, maga egy senkihez jött?

ROMBERG:

Találó kifejezés.

NAGYEZSDA:

Ez a senki, aki magát még fogadni sem volt hajlandó, az önnel való egyeztetés durva és teljes elkerülésével szabta meg azokat a feltételeket, amelyeket maga szó nélkül elfogadott.

ROMBERG:

Azért, asszonyom, ez kegyed részéről a tények sajtószerű értelmezése.

NAGYEZSDA:

Az óra kondult, az idő elfutott, menjen, báró úr, ön nyilvánvalóan még nem tudja, de az imént magával a hatalommal találkozott. A valódival.

ROMBERG:

Elvakult fantaszták, fanatikusok!

8. JELENET**Vérbaj-jelenet.****Csomagolnak.**

ZENE: elindul a jelenet elején

INESSA:

Be kell vallanom neked valamit.

NAGYEZSDA:

Mit?

INESSA:

Én nem tudok nekik ellenállni!

NAGYEZSDA:

Engem csak a férjem érdekel.

INESSA:

Neki sem tudok ellenállni!

NAGYEZSDA:

Inessa!

INESSA:

Olyan erősek, olyan határozottak! Olyan függetlenek! Én nem vagyok az. Hogy lehetnek ennyire önállóak?

NAGYEZSDA:

Férfiak.

INESSA:

Igen, férfiak! Minden áldott reggel, még a tükör előtt, megígérem magamnak, hogy kemény és kíméletlen leszek! Nem engedek bóknak, csokornak, csóknak...

NAGYEZSDA:

Kíméletlen vagy!

INESSA:

Nem tudok az lenni!

NAGYEZSDA:

Az vagy!

INESSA:

Nem! Én olyan vagyok, mint egy könnyen hajló nádszál, olyan vagyok, mint egy rezgő nyárfalevél, hol ennek, hol annak a karjába sodor a szél. Itt van példának okáért ez a Gisbert!

NAGYEZSDA:

És Lenin?

INESSA:

Meg Lenin!

NAGYEZSDA:

Az én Leninem!

INESSA:

Meg az enyém!

NAGYEZSDA:

Telhetetlen vagy!

INESSA:

Nem telhetetlen, hanem üres vagyok. Amíg nincs a közelemben férfi, olyan vagyok, mint a sötét éj kellős közepén, az erdő mélyén egy magányos ház belsejében, az árnyékba borult szoba. A redőnyök le vannak eresztve. Néma csend mindenhol. Üvöltök, sikítok, de a hangom nem hallatszik, bármit teszek, nem történik semmi. Izzadok, félek, reszketek. Nem tudom, egyáltalán vagyok-e. Aztán, megjelenik az első. Megnyugszom. A nap létezik. Jő a pirkadat. Állok és várok, nyíltan és mégis lesben.

NAGYEZSDA:

Mire vársz?

INESSA:

Először arra, hogy figyeljen rám, majd arra, hogy ne tudja levenni a szemét rólam, és ha ez megvan, akkor már nem várok másra, csak a csodálat első jelére.

NAGYEZSDA:

A csodálat első jelére?

INESSA:

Igen, és a csend átvált zenére, itt a zongora szól, ott a cselló, majd belebúg a mélyhegedű, már fordul a világ, zajlik a keringő, körülöttem kering az első. A napom felragyog, én vagyok az, ne nézz jobbra, ne nézz balra, ne süsd le a szemed, engem nézz, a napod vagyok, a sötét úrban az egyedüli csillagod! Elbűvöltelek, azt hiszed – közeledsz, pedig csak keringesz körülöttem, a bolygóm vagy itt benn, a csapdámban, a csalétkem vagy, a példa, hogy érdemes hozzám közeledni. Urak és elvtársak!

NAGYEZSDA:

Munkások és parasztok!

INESSA:

Élek, sugározom, igézek! Tessek a balekról példát venni! Ismét tavasz van, ideje ünnepelni!

NAGYEZSDA:

Jól vagy?

INESSA:

Nem.

NAGYEZSDA:

Mi a baj?

INESSA:

Gisbert von Romberg! Számító volt!

NAGYEZSDA:

Nem működött a csapda?

INESSA:

A csapda működik! Csak elszóktott a rókáktól.

NAGYEZSDA:

Ideje leszoknod a marhákról!

INESSA:

Azt gondolod, ez csak egy lelkiismeretlen játék, amit én gyermekded módon, felelőtlenül irányítok! Bárcsak így lenne! Bárcsak irányító s nem irányított lehetnék! Ez nem játék. Ez a sors, amelyet akarhatsz, vagy nem, de akaratod ellenére mégis magával sodor. Élsz, akarsz, mozogsz, lelkedben suhannak a gondolatok, de ebben a sodrásban mégis csak báb vagy. Vagyis vagyok.

NAGYEZSDA:

Te szerelmes vagy.

INESSA:

Mikor nem vagyok az?

NAGYEZSDA:

Ő német, te francia vagy. Te a forradalom vagy, ő a reakció. Te az ítélet-végrehajtó leszel, ő már most halálraítélt!

INESSA:

Tudom.

NAGYEZSDA:

Uralkodj magadon! Ő egyelőre egy szabadlábbon futkározó halálraítélt! Láttad, a férjem még találkozni sem volt hajlandó velem!

INESSA:

Lenin...

NAGYEZSDA:

Vigyázz! Ő a válla felett hozza a döntéseket.

INESSA:

Igen, tudom, veled sem öv alatt, csakis a válla fölött tartja a kapcsolatot!
(Csend)

NAGYEZSDA:

Tudod-e, miért?

INESSA:

Nagyezsda, a barátnőm vagy, kedvellek téged. Nem akarok erről beszélni. Bocsásd meg nekem, hogy megemlítettem. Elragadtattam magam. Még egyszer, elnézést.

NAGYEZSDA:

Én mégis elmondanám.

INESSA:

Nagyezsda, drágám, hagyjuk ezt, beszéljünk valami másról.

NAGYEZSDA:

Én erről akarok beszélni!

INESSA:

Nekem ez olyan kellemetlen.

NAGYEZSDA:

Nekem nem!

INESSA:

Hát, legyen, ha neked így könnyebb. Könnyíts a lelkeden. Hallgatlak.

NAGYEZSDA:

Vérbajos.

INESSA:

Ki, Lenin?

NAGYEZSDA:

Igen, ő!

INESSA:

Úristen!

NAGYEZSDA:Nincs Isten! (*Inessa levegőért kapkod.*) Szedd össze magad, Inessa!**INESSA:**

Gisbert... Nekem ő lett volna az igazi.

NAGYEZSDA:

Hát legyen!

INESSA:

De hát...

NAGYEZSDA:A párt az első. A második a feladat. Gisbert a feladat.
Zene indul.

9. JELENET

ZENE: hadifoglyok**Horvát Lajos, Fischer Anzelm, Edelstein Izidor, Fekete Emil, Nagy Imre, Grinfeld Viktor, Verhas András****FEKETE:**

Amióta felszálltam a vonatra, és elindultam Kassáról...

NAGY:

Nyíregyházáról...

FISCHER:

Én Marosvásárhelyről indultam...

EDELSTEIN:

Én Pestről...

FEKETE:

Tizennégy augusztusában...

FISCHER:

Szeptemberben....

NAGY:

Tizenöt tavaszán...

FEKETE:

Mindennap kockán forog az életem. És miért?

HORVÁT:

A semmiért!

FEKETE:

Előbb a fronton, tűzérési tűzben, szuronyrohamban, majd a fogolytáborban, korgó gyomorral, éjjel-nappal küzdve a tetűfronton! Miért?

NAGY:

Semmiért.

EDELSTEIN:

Most, hogy ismét vállunkon a puska, miért küzdünk?

NAGY:

A semmiért.

FEKETE:

Nem semmiért!

FISCHER:

Mégis miért?

FEKETE:

Bőséges kosztért, nem kevés zsoldért, néha ékszerért, pénzért. Az most a miénk! Ezért küzdünk!

NAGY:

Nem csak a miénk!

FEKETE:

De a miénk is! Itt vannak ezek a gyűrűk, karperecek, nyakláncok...

HORVÁT:

Meg a pénz! Az a rengeteg pénz! Amitől duzzadnak a zsebeink!

EDELSTEIN:

Meg a hatalom! Tegnap még hadifoglyok voltunk...

FISCHER:

Ma meg kezünkben a hatalom!

FEKETE:

Ezért küzdünk!

NAGY:

Vagyis a semmiért!

FEKETE:

Nem semmiért!

EDELSTEIN:

Persze hogy nem semmiért! Igaza van a nagy embernek!

HORVÁT:

Igaza van!

EDELSTEIN:

Ha hazaérünk, ezt a háborút polgárháborúra váltjuk!

FISCHER:

Miénk lesz a föld, mieink lesznek a gyáarak!

NAGY:

Az asszonyokat bedobjuk a közsébe!

EDELSTEIN:

Nem! Az asszonyomat nem adom!

FEKETE:

Én se az enyémet!

NAGY:

És ha nem mehetünk haza?

EDELSTEIN:

De mégis, mi az, hogy haza?

FEKETE:

A haza ott van, ahol van kenyered, van fedeled, van földed, és öregségedben is van jövőd.

HORVÁT:

Én itthon vagyok.

NAGY:

Én a szülőföldemen akarok ott-hon lenni!

FISCHER:

Én is! Ezért harcolunk most itt Szibéria jégvermében!

HORVÁT:

Magunkért és mindenkiért.

EDELSTEIN:

A népért!

FEKETE:

A népekért!

FEKETE:

Az életért.

NAGY:

Ne beszélj nekem az életről!

EDELSTEIN:

A forradalomról beszélj nekem!

HORVÁT:

Az éltetőről! Arról, hogy lesz új világ, hisz megígérte!

NAGY:

Lenin elvtárs kimondta: ha végre eljön a kommunizmus, mindenkinnek saját repülője lesz!

HORVÁT:

Ki ne szeretne repülni?

FISCHER:

A felhők között suhanni!

FEKETE:

Van értelme élni!

FISCHER:

Ne beszélj nekem az életről!

NAGY:

Ez az élet nem ér semmit!

HORVÁT:

Szó szerint, semmit!

EDELSTEIN:

A magamét sem becsülöm, százszor kockára tettem, ezerszer is megteszem.

FEKETE:

Nekem nem kenyerem a keretelés, nekem se és nekik sincs kegyelem!

Vége az első felvonásnak.

II. felvonás**1. JELENET****Duczynszka-jelenet****ZENE: Moszkva zene****ZSÓFI:**

Me parolas a vi, viri e mulieri trauroza, a vi, qui ne ja konocas la nova spirito, la nova anmos-tando, la nova vivo.

DUCZYNSZKA:

Itt Budapesten, a Galilei Körben szólok hozzátok, a hosszú háború miatt mély gyászba borult emberek, férfiak és nők, hozzátok, akik még nem ismeritek az új szellemet, az új lelkiületet, az új lendületet, az új életet.

JUDIT:

Vi parolas Hungare, Slovake, Germane, Italiane, Ruse, Angle, e vi ne interkomprenas. Vi ne interkonocas via anmi, vi ne interkonocas via kordii!

DUCZYNSZKA:

Magyarul, szlovákul, németül, franciául, olaszul, oroszul, angolul vagy csehül beszéltek, s egymást nem értitek. Nem értitek egymás szavát, nem ismeritek egymás lelkét, nem ismeritek egymás szívét!

ZSÓFI:

Vi traktas via proximi komstranjeri e – stranjero distas de enemiko per nur un pazo. Ica pazon, ica diston vi transiris centfoye, milfoye, milionfoye.

DUCZYNSZKA:

Felebarátotokat idegenként kezelitek, és az idegent az ellenségétől csak egy lépés választja el. Azt a lépést, ezt a távot százszor, ezerszer, milliószor átléptétek!

JUDIT:

Yes, vi agis lo milionfoye, e nun jacas sur la agri multa milioni de kadavri. La mondon vi igis tombeyo.

DUCZYNSZKA:

Milliószor megtettétek, és most a nagy háborúban milliószámra fekszenek a réteken a hullák. Temetővé tettétek a világot!

ZSÓFI:

On cesez agar lo! Vi devas parolar un linguo.

DUCZYNSZKA:

Ennek véget kell vetni! Egy nyelven kell beszélgetek!

JUDIT:

Nova linguo, tala linguo quan til nun nultempe parolis irgu...

ZSÓFI:

...por ke pos la sangoza milito on povez rikomencar la vivo...

JUDIT:

...por ke to quon vi igis tombeyo itere divenez flor-agro, gardeno cielal, paradizo...

ZSÓFI:

...paradizo, nova komenco, por vi, homi le Adam ed Eva perdinta esperi e voyo.

DUCZYNSZKA:

Egy új nyelven, egy olyan nyelven, amelyen még nem beszélt soha senki, hogy a vérgőzös háború után, az életet újra lehessen kezdeni, hogy az, amit temetővé tettétek, ti emberevő emberek, újra virágzó rét, menyeyei kert, paradicsom legyen, új kezdet, nektek, reményvesztett, utat tévesztett Éváknak és Ádámoknak!

ZSÓFI:

Ica linguon kreabas ni, por vi, e nun ni igos ol komuna posedajo, trezoro dil vasta publiko.

DUCZYNSZKA:

Ezt a nyelvet mi alkottuk meg a számotokra, és most közkinccsé, köztulajdonná tesszük!

JUDIT:

Ica linguo esas la frukt-odoranta aero, brizo, dil nova paradizo, en ica mondo kadavro-fetida!

DUCZYNSZKA:

Ez a nyelv az új paradicsom gyümölcsillatú levegőjének első fuvallata ebben a hullaszagú világban!

ZSÓFI:

Ica linguo esas Ido, la nova matralla linguo di ni omna.

DUCZYNSZKA:

Ez a nyelv, az Ido nyelv! Mindannyiunk új anyanyelve!

JUDIT:

Ido! Ido! La linguo di paco!

DUCZYNSZKA:

Az ido! A béke nyelve.

ZSÓFI:

E nun, en la linguo di paco, en Ido, ni sendos telegramo al anjelo di paco, vers la hemo di paco.

DUCZYNSZKA:

És most a béke nyelvén, az idón, a béke angyalának üdvözlő táviratot küldünk a béke otthonába.

JUDIT:

En la linguo Ido, vers Moskva a kamarado Lenin!

DUCZYNSZKA:

Ido nyelven, Lenin elvtársnak, Moszkvába!

2. JELENET**BÖLLÉR-JELENET**

Helyszín: Jekatyerinburg.

Ipatyev-ház

ZENE: Cári család

BÖLLÉR:

Egyértelmű választ kérek: tegnap este megetette vagy nem etette meg a disznókat?

ELSŐ VÖRÖS:

Maga a moslékon akar spórolni?

BÖLLÉR:

Nem a moslékon akarok spórolni...

MÁSODIK VÖRÖS:

Akkor mit zaklat minket ostoba kérdésekkel?

BÖLLÉR:

Alapszabály, hogy disznóvágás előtt, a disznónak nem adunk enni!

ELSŐ VÖRÖS:

Miért nem?

BÖLLÉR:

Magából nem lesz rendes hentes.

ELSŐ VÖRÖS:

De miért nem adhatunk?

BÖLLÉR:

Ha előző este a hízó telezabálta magát, akkor miután leöltük, és elkezdjük belezni, előnt bennünket a bűdös, félig emésztett moslék. Érti?

MÁSODIK VÖRÖS:

Igen!

ELSŐ VÖRÖS:

Értem.

BÖLLÉR:

Remélem.

ELSŐ VÖRÖS:

Rögtön jövök! (Ki)

BÖLLÉR:

Akkor most ettek a disznók este, vagy nem ettek?

MÁSODIK VÖRÖS:

Ettek. Egy keveset!

BÖLLÉR:

Egy keveset? Mennyi az az egy kevés?

MÁSODIK VÖRÖS:

Egy kevés.

ELSŐ VÖRÖS (be):

Hova tegyem a salétromsavat?

BÖLLÉR:

Milyen salétromsavat?

ELSŐ VÖRÖS:

Tiszta salétromsavat.

BÖLLÉR:

Mit akar maga a salétromsavval?

ELSŐ VÖRÖS:

A sav jobban old, mint a víz!

BÖLLÉR:

Honnan veszi ezt az ostobaságot?

ELSŐ VÖRÖS:

Az újságban olvastam!

BÖLLÉR:

A disznó lemosásához bőven elég a langyos víz!

MÁSODIK VÖRÖS:

Szólj a Jurovskij testvéreknek, hogy beterelehetik a kondát!

BÖLLÉR:

Ide a házba?

ELSŐ VÖRÖS:

Hova máshova?

BÖLLÉR:

A disznótor véres dolog, az udvaron tartjuk!

MÁSODIK VÖRÖS:

Szibériában vagyunk. Az udvaron hideg van!

BÖLLÉR:

Nyár van, most nincs hideg!

MÁSODIK VÖRÖS:

Tereleljük le a kondát a pincébe!

BÖLLÉR:

A szobákon át?! Maguk hibbantak! (Bejön Pjotr és Jakov.)

MÁSODIK VÖRÖS:

Pjotr! Jakov!

ELSŐ VÖRÖS:

Végre megjöttetek!

PJOTR:

Készen álltok?

MÁSODIK VÖRÖS:

Igen! Készen.

BÖLLÉR:

Tanúsíthatom, mindketten „készen” vannak.

JAKOV:

Hozom őket!

BÖLLÉR:

Nem lenne jobb azt a sok disznót inkább terelni, mint cipelni?

PJOTR:

Mit keres itt a salétromsav?

BÖLLÉR:

Ezt kérdeztem én is!

ELSŐ VÖRÖS:

Te mondtad, hogy kell salétromsav!

PJOTR:

De nem ide kell, hanem az erdőbe!

ELSŐ VÖRÖS:

Ja? Az erdőbe?

JAKOV:

Két hülye!

BÖLLÉR:

Egy pár!

PJOTR:

Befogod a pófád, vagy én fogjam be?

BÖLLÉR:

Ki?

PJOTR:

Te! Kuss, legyen! Te meg majom, fogod azt a salétromsavat és kiviszed oda, ahova mondtam: az erdőbe! Barmok! A böllér megtanította nektek a testek felszabdalását?

Csizmadia Gergely, Kákonyi Tibor és Krizsik Alfonz

MÁSODIK VÖRÖS:

Igen.

JAKOV:

Mit csináltok először?

ELSŐ VÖRÖS:

Először a végtagokat, majd a fejet kell levágni, azután a hasára fordítjuk, és a hátán a gerince mentén bontjuk fel.

MÁSODIK VÖRÖS:

Igen, csak utána belezünk.

PJOTR:

Egy szót sem akarok többet hallani! Egyik marha ki a salétromsavval az erdőbe, a másik le a pincébe! Oda tereljük őket.

JAKOV:

Rögtön jövök! (Ki)

BÖLLÉR:

Úristen!

MÁSODIK VÖRÖS:

Nincs Isten!

BÖLLÉR:

Ezt honnan veszed?

MÁSODIK VÖRÖS:

Olvasok újságot!

ELSŐ VÖRÖS:

Igen, az újság írta! Fizess elő te is!

MÁSODIK VÖRÖS:

Most rohanok a salétromsavval, nehogy baj legyen.

BÖLLÉR:

Hová kerültem!

3. JELENET

Helyszín: Ipatyev-ház, Jekatyerinburg

BÖLLÉR:

Úristen!

A CÁR:

Jó napot.

BÖLLÉR:

Hihetetlen. Ez lehetetlen! (*letérdel*) Uram, hála Neked! Uram, köszönöm!

A CÁR:

Mit köszönsz, és kinek?

BÖLLÉR:

Cár atyuska! (*leborul*)

A CÁR:

Már nem vagyok cár!

BÖLLÉR:

Nekem felséged mindig a cárom marad.

A CÁR:

Lemondtam. Szólíts egyszerűen Romanov polgártársnak.

BÖLLÉR:

Az felségsértő lenne.

A CÁR:

Már nem az.

BÖLLÉR:

Mindörökké az lesz! Nekem mindörökké az lesz. Én ott voltam a koronázásodon, felség, Szentpéterváron. Az volt a nagy nap! Az volt a szép nap, ragyogott az ég! Ott voltam azon a napon a Hodinka-mezőn, ahol a koronázáskor a tömeg közé szórt ajándékokra éhes málészájúak agyontaposták egymást. Én nem tartottam velük. Nekem nem kellett semmi, ami megfogható, csak téged akartalak látni, cárom, minden oroszok cárja!

A CÁR:

Kelj fel! Már nem vagyok cár!

BÖLLÉR:

Dehogynem! Te vagy az!

A CÁR:

Térj eszedre, ember! Nagyot fordult a világ! Ha térdelve találnak, agyonlőnek.

BÖLLÉR:

Csak még egy percig, csak még egy percig hadd maradjak így, hogy kifejezzem és megéljem hódolatomat, minden oroszok cárja, Lengyelország királya, Finnország nagyhercege!

A CÁR:

Elég volt!

BÖLLÉR:

Cárom! Miután a hitetlen barbárok elfoglalták és feldúlták a második Rómát, Szent Konsztantinosz városát, Konsztantinápolyt, akkor Pszkovi Filofej megvilágosodott: „Tudd meg, istenszerető uram, hogy az összes keresztény cárság a végéhez ért! És a mi uralkodónk egyetlen cárságában egyesült. Vagyis az orosz cárságba: mivel két Róma elbukott, a harmadik áll, és negyedik nem lesz! A te Moszkvád a harmadik Róma, és te vagy a harmadik Róma ura!” Cárom! Uralkodóm!

A CÁR:

A jóságos Isten szerelmére, hallgass el! Fogd fel, többé nem szólíthatsz cárnak!

BÖLLÉR:

Akkor hogy szólíthatlak?

A CÁR:

Szólíts egyszerűen Miklósnak.

BÖLLÉR:

Csak az jön ki a számon, hogy cár atyuska!

A CÁR:

Akkor jobb, ha hallgatsz! Hagyj magamra!

BÖLLÉR:

Végre egy parancs! Köszönöm, felség! Parancsodra, cárom! Minden vágyam, hogy parancsolj velem! Köszönöm! Parancsodra! Istenem, köszönöm. Megyek! Örömmel! Táncolva! *(Ki, fejjel a Cárra, zoom a fejére, majd pontban eltűnik a fény.)*

4. JELENET

ZENE: Car ortodox

(A Cár magára marad, bejön a Pap.)

PAP:

Dicsőség Jézus Krisztusnak!

A CÁR:

Dicsőség mindörökké!

PAP:

Kérem, nézze el nekem, cári felség, hogy nem a szent szolgálat díszeivel felékesítve érkeztem felségedhez, de újabban a reverendát tilos az utcán viselni.

A CÁR:

Maga pap?

PAP:

Még megkoronázása előtt szenteltek fel, cárom!

A CÁR:

Már lemondtam. Nem vagyok cár.

PAP:

Nekem mindig a cárom marad. Kérem, engedje meg felséged, hogy szolgálatom szent jeleit, színe előtt ölthessem magamra.

A CÁR:

Megengedem.

(Pap beöltözik: Hints meg engem Uram izsóppal, és megtisztulok, moss meg, Uram engem, és fehérebb leszek a hónál...)

PAP:

Cár atyuska...

A CÁR:

Csak egyszerű fia vagyok, atyám.

PAP:

Értem. Felséged hűséges hívei velem küldtek felségednek üzenetet! Éjjel kettőkor másszon ki a család az ablakon!

A CÁR:

Kíméljen meg ettől. Arra kérem atyámat, mondja meg a híveimnek, ha még léteznek ilyenek, hogy ne álljanak értem bosszút. Most a sötétség, a gonoszság

uralkodik a földön. Ez a gonoszság egy ideig még növekedni fog, és elárasztja a földet. Kösse híveim lelkére, hogy ne álljanak értem bosszút, mert a bosszú is gonoszság. És a sötétet nem lehet sötéttel, csak fénnel legyőzni. A gonoszságon csak a szeretet vehet erőt.

PAP:

Méltán mondja Szent Pál: „Engedelmeskedjétek előljáróitoknak, és hódoljatok nekik, mert ők őrködnek, mint akik számot fognak adni lelketekért, hogy ezt örömmel tegyék és ne sóhajtván, mert ez nem szolgálna javatokra.” (Zsid 13,17)

Boldogok vagytok, midőn szidalmaznak és üldöznek titeket, / és hazudván, minden rosszat mondanak ellenetek énérettem. Boldogok a békességesek, / mert Isten fiainak hívatnak. Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, / mert övék mennyeknek országa. Urunk, Istenünk, üdvözítsd népedet és áldd meg örökségedet! Őrizd meg, és szenteld meg azokat, kik házad ékességét szeretik! Te dicsőítsd meg őket isteni erőddel, s ne hagyj el minket, kik benned bízunk! A szentek közt adj nyugalmat, ó Krisztus, szolgálj lelkének, ahol nincs fájdalom, nincs szomorúság, sem szenvedés, csak örök élet. *(Ezt énekel, ezután bejönnek a hóhérok: Pjotr, majd Vörös katonák [Molnár, Kákonyi].)*

PJOTR:

Romanov polgártárs!

A CÁR:

Igen!

PJOTR:

A lázadók Jekatyerinburg közepébe jutottak!

A CÁR:

Kik azok a lázadók?

PJOTR:

Kolcsak admirális csapatai. A fehérek. Itt vannak a város szélén! Biztonsága érdekében, át kell fáradnia a szomszéd helységbe.

A CÁR:

A családom?

PJOTR:

Már várnak önre.

PAP:

Abel szerzetes száz éve megjövendölte.

PJOTR:

Szedje le magáról azt a maskarát!

A CÁR:

Nem hallom sem a tüzérséget, sem a puskaropogást!

PJOTR:

Majd hallani fogja őket!

PAP:

Az 1757-ben született Vaszilij Vasziljev száz éve már megjósolta.

A CÁR:

Olvastam a prófeciát, atyám! *(Jakov kíséri ki.)*

PJOTR:

Én is olvastam. Vagy én írtam?

PAP:

Istenem!

PJOTR:

Fogd be a szád, bohóc, nincs Isten! Azt mondja a jövendölés, ha jól emlékszem: „A népe elárulja őt, mint Isten Fiát az ő idejében.”

PAP:

„A Cár hasonlítani fog Jóbra és az ő hosszú szenvedésére, Ő lesz Krisztus szelleme, türelme és galambjának tisztasága.”

PJOTR:

Vörösök, proletárok, befelé! Egyenesen járj, húzd ki magad, te barom, még akkor is, ha itatlak, akkor is, ha vedeltél! Kötözzétek meg!

VÖRÖS KATONA :

A papokat?

PJOTR:

Csak egy pap van itt, te részeg barom!

VÖRÖS KATONA:

Elkaptam!

PJOTR:

Húzzátok át ezt a szent fazekat! A böllér?

VÖRÖS KATONA :

Annak már annyi!

PJOTR:

Gyerünk! *(elhurcolják a papot)*

5. JELENET

A cári család kiirtása
ZENE: Demo warscene

6. JELENET

ZENE: Kun Béla dala, zene

KUN BÉLA:

Eltársak! Most, hogy végre létrehoztuk az egyedüli elfogadható, üdvözítő államformát, a Magyarországi Tanácsköztársaságot...

ANCSA:

A Magyarországi Tanácsköztársaságot.

KUN BÉLA:

Nem arra számítunk, hogy nyílt harcban, a bennünket körbevevő frontokon verjük betegre az antant fullasztó túlerejét. Mi a világforradalomban bízunk!

Papp Anca és Kálló Béla

ANCSA:

A világforradalomban bízunk!

KUN BÉLA:

Mi a magunk személyes sorsát, és ennek az országnak a sorsát, a nemzetközi proletárforradalomhoz, a világforradalomhoz kötöttük! Elvtársak! Engem nem érdekel egy ország sorsa! Engem nem érdekel egyetlenegy ország sorsa sem!

ANCSA:

Engem nem érdekel egyetlenegy ország sorsa sem!

KUN BÉLA:

Eltársak! Én a világot indultam el felszabadítani, Lenin elvtárs nevével a számon, vörös lobogóval a kezemben!

ANCSA:

Vörös lobogóval a kezemben!

KUN BÉLA:

Eltársak! Magyarország csak az első lépés. Ha végre valahára Ausztria is lángra lobban, akkor a világforradalmat elvisszük a francia határig!

ANCSA:

Elvisszük a francia határig!

KUN BÉLA:

A francia határon át, az Atlanti-óceánig! Az Atlanti-óceánon át, az Újvilágig!

ANCSA:

Az óceánon át az Újvilágig!

KUN BÉLA:

Az Újvilágon át Ázsiáig!

ANCSA:

Az Újvilágon át Ázsiáig!

KUN BÉLA:

Eltársak! Mi a hátszágokat borítjuk most lángba!

ANCSA:

A hátszágokat borítjuk most lángba!

KUN BÉLA:

Eltársak! Csóvát vetünk országokra! Úgy járnak majd a most kevélyen kakaskodó, semmirekellő latrok, mint orosz cimboráik, a Romanovok!

ANCSA:

Mint orosz cimboráik, a Romanovok!

KUN BÉLA:

Eltársak! Ők nem tudják, kivel állnak szembe! Mi viszont tudjuk ők kicsodák! És azt is tudjuk mi fog velük történni!

7. JELENET

Távírdában, távírókissasszonyok lázasan dolgoznak, KUNFI ZSIGMOND levegőért kapkodva, lélekszakadva be-
ront.

ZENE: piano

Sutyorognak, az erdélyi szászok elszakadásának híre most érkezik meg.

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Valami jön.

MICIKE:

Nem könnyű szívvel bontjuk fel a kapcsolatokat, amelyek bennünket, szászokat a magyar államhoz fűztek. Az állam mai vezetői azt a hűséget, melyet velük szemben tanúsítottunk, nem viszonzták hasonló hűséggel.

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Ez honnan jött?

MICIKE:

Brassóból.

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Mikor a harcvonalak inogni kezdtek, a maguk számára remélt előnyökért önként rakták le és dobták el a fegyvereket.

MICIKE:

Védtelenül kiszolgáltatották az ország fiait és leányait minden önkénynek. Azok a férfiak, akik a mai Magyarországot kormányozzák, leütötték a koronát, mely őseinket egykoron az országba hívta, és amelynek mi is hűséget esküdtünk, királyunk fejéről.

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Ezzel ők maguk tépték le a legszentebb köteléket, melyek a nem magyar népeket az államhoz fűzték. A Károlyitól, Kunfitól és Kun Bélától vezetett állam már nem az, amelyhez eddig

bensőleg is kötve éreztük magunkat.

MICIKE:

Ezzel a mai állammal, melyet a fölforgatás minden láza rázogtat, és amelynek kormányzói maguk sem tudták, mit akarnak, bensőleg immár semmi közösséget nem érzünk.

KUNFI ZSIGMOND (*bejön*):
Eltársnők!

MICIKE:

Mit akar tőlünk Kunfi elvtárs?

KUNFI ZSIGMOND:

Eltársnők!

MICIKE:

Ezt már hallottuk!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Nem vagyunk süketek!

KUNFI ZSIGMOND:

Eltársnők!

MICIKE:

Hívjuk a mentőket? Össze fog esni az elvtárs.

KUNFI ZSIGMOND:

Csend legyen!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Velem ne kiabáljon az elvtárs!

MICIKE:

Velem még úgysem kiabálhat az elvtárs!

KUNFI ZSIGMOND:

Kuss legyen, elvtársnők! Kitört a proletárdiktatúra! Kun Béla átvette a hatalmat!

MICIKE:

A Béla?!

KUNFI ZSIGMOND:

Igen!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Melyik Béla?

MICIKE:

Hát az a Béla!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Az a Béla, a Kun Béla?!

MICIKE:

Az hát, az a Béla!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

De az a Béla nős!

MICIKE:

Nem érdekel! Az elvtársakat is kommunizáljuk!

KUNFI ZSIGMOND:

Diktatúra van, elvtársnők, ha nem fogják be, agyonlövöm mindkettőjüket!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Befogtuk!

MICIKE:

Nem bélázunk többet!

KUNFI ZSIGMOND:

Még egy szó, és lövök! Diktálok, amit szét kell kürtölniük az egész világnak! Kezdhettek? Egy szót se szóljon, mert agyonlövöm! Csak bólintson! Diktálok.

MICIKE:

Diktálja!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Hallgatom!

MICIKE:

Beszéljen már!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Ne bénázzon!

KUNFI ZSIGMOND:

Kuss legyen! Kuss legyen, mert lövök!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Kussolok!

MICIKE:

Én még jobban kussolok!

KUNFI ZSIGMOND:

Jól van! Diktálok!

MICIKE:

Na, végre.

KUNFI ZSIGMOND:

Még egy szó!

MICIKE:

Befogtam!

KUNFI ZSIGMOND:

Mindenkihez! Mindenkihez! Mindenkihez! Magyarországon a proletariátus átvette a hatalmat! Mindenkihez! Mindenkihez! Mindenkihez! Itt Budapest! Budapest mostantól a munkások és a parasztok vannak hatalmon! Éljen a Magyarországi Tanácsköztársaság! Éljen a világorradalom! Sikerült? Átment? Ki ne nyissa a száját, mert agyonlövöm, csak bólintson. Köszönöm. A következő üzenetet csak Moszkvának küldjék. Értették? Itt Budapest! Budapest keresi Moszkvát! Moszkva, hallasz? Itt Budapest! A Magyar Tanácsköztársaság, a magyar munkások és parasztok kéri Lenin elvtársat a távírókészülékhez! Lenin elvtárs, itt vagy? (Az aláhúzott szöveg oroszul)

Zgyész Budápést! Budápést vü-zivájét Mászkvu! Mászkvá, ti minyá szlísis? Zgyész Budápést! Véngérszkájá Szávjétszkájá Ré-szpúbliká, véngérszkié rábócsié i krisztyáné prószját távárissá Lényiná k rágyiótyélégráfú! Tá-váris Lényin, vi zgyész?

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Valami jön.

MICIKE:

Valami jön!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Olvasd!

KUNFI ZSIGMOND:

Olvassa már az elvtársnő!

MICIKE:

Hier ist Lenin!

MEHRINGER REZSŐNÉ:
Wer es ist?

MICIKE:
Itt Lenin!

KUNFI ZSIGMOND:
Itt van Lenin!

MEHRINGER REZSŐNÉ:
Lenin!

KUNFI ZSIGMOND:
Olvassa!

MICIKE:
Meine aufrichtige Grüße an die ungarische Räterepublik, an die Mitarbeiter und Bauer an der Macht! Über ihre Macht-übernahme informierte ich gerade den kommunistischen Parteikongress Russlands! Es herrscht helle Begeisterung! Es lebe die Weltrevolution!

KUNFI ZSIGMOND:
Lenin elvtárs németül üzen?! Elvtársnő, fordítás!

MEHRINGER REZSŐNÉ:
Őszinte üdvözetem a Magyarországi Tanácsköztársaságnak, a hatalmon lévő munkásoknak és parasztoknak! Hatalomra kerülésüket most közöltem Oroszország kommunista pártkongresszusával! Mérhetetlen a lelkesedés! Éljen a világforradalom!

MICIKE:
Lenin elvtárs nem beszél oroszul?

KUNFI ZSIGMOND:
Maga mit gépel?

MICIKE:
Mit gépelnék, a kérdést gépelem!

KUNFI ZSIGMOND:
Milyen kérdést?

MICIKE:
Táváris Lényin nyi gávárit pá russzki?

KUNFI ZSIGMOND:
Micsoda?!

MICIKE:
Lenin elvtárs nem beszél oroszul?

KUNFI ZSIGMOND:
Mind a tíz ujját levágom, ha ezt a kérdést elküldi!

MEHRINGER REZSŐNÉ:
Jön valami!

MICIKE:
Vajon mi?

MEHRINGER REZSŐNÉ:
Megint jön valami!

KUNFI ZSIGMOND:
Kuss legyen! Mi az, ami jön?

MICIKE:
Bitte, Bela Kun zum Telegrafen!

KUNFI ZSIGMOND:
Fordítás!

MEHRINGER REZSŐNÉ:
Kun Bélát kérem a telegráfhoz!

KUNFI ZSIGMOND:
Írja elvtársnő: itt Kun Béla!

MICIKE:
Nem igaz! Nem maga a Béla!

KUNFI ZSIGMOND:
Kuss legyen! Diktatúra van!

MICIKE:
A diktatúra a Béláé, nem a magáé!

KUNFI ZSIGMOND:
Az én ujjam van a ravaszon. Ha tovább fecseg, lyukat ütök a homlokán! Írja: itt Kun Béla!

MEHRINGER REZSŐNÉ:
Kunfi elvtárs! Lenin elvtársnak nem hazudunk!

KUNFI ZSIGMOND:
Lenin elvtárs nem lát el Budapestig! Írja: Itt Kun Béla! Ott Lenin elvtárs? Diktálok. Éta Béla Kun. Táváris Lényin vi tám?

Mindeközben Moszkvában

SVEDLOV:
Miért késik a válasz?

MAKAROV:
Lehet, hogy nem tudnak németül?

SVEDLOV:
Kun Béla folyékonyan beszél németül, hosszasan értekezünk.

MAKAROV:
Akkor nem Kun Béla lesz a másik oldalon!

SVEDLOV:
Nem ő lesz?

MAKAROV:
Itt sem Lenin elvtárs van.

SVEDLOV:
Az mindegy, Budapestről nem látnak idáig. Lenin elvtárs most Berlinnel beszélget. Berlin fontosabb, mint Budapest. Ha Berlin vörös lesz, akkor vörös lesz egész Európa! Ha vörös lesz Európa, akkor vörös lesz az egész világ! De kik lehetnek a vonalban Budapesten?

MAKAROV:
Tedd őket próbára.

SVEDLOV:
Megvan! Ott voltam, amikor Kun Béla Leninnel beszélgetett! Gépeld! Nem! Várjál, ne németül, ido nyelven!

MAKAROV:
Milyen nyelven?

SVEDLOV:
Budapestről egy csoport fáradhatatlan, de hasznos idióta naponta, akár több távirattal, arra unszólnak bennünket, hogy a győztes világforradalom töröljön el minden nemzeti nyelvet, és a földkerekségen minden két lábon mozgó, épeszű em-

ber, kezdve Lenin elvtárral és a kommunista párt központi bizottságával csak és kizárólag az általuk kiagyalt, ido nyelven beszéljen.

MAKAROV:

Az idióták.

SVEDLOV:

Hallgass és írd: Per assegurar-me que estic parlant realment, camarada Kun, repeteix el que et vaig dir a la nostra darrera reunió al Kremlin.

Mindeközben Budapesten

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Lenin elvtárs idoul üzent!

MICIKE:

Mondtam én, hogy mindenki meg fog tanulni!

KUNFI ZSIGMOND:

Milyen nyelven üzent Lenin elvtárs?

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Hát milyen nyelven üzent volna, természetesen idoul!

KUNFI ZSIGMOND:

És maguk ezt értik?

MICIKE:

Hát persze!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Hogyne értenénk?

MICIKE:

Maga nem tud idoul?

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Ideje megtanulnia!

MICIKE:

Az ido a jövő nyelve!

KUNFI ZSIGMOND:

Csend! Mit ír?

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Olvasom: – Azért, hogy meggyőződjek arról, hogy valóban magával beszélek, Kun elvtárs,

ismételje meg azt, amit utolsó találkozásunkon mondtam magának a Kremlben. Na, bummm! Most mit mond, Kunfi elvtárs?

MICIKE:

Ezt csak a Béla tudja!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Biztos, hogy ez a Béla az a Béla?

MICIKE:

Igen, az a Béla az, a Béla!

KUNFI ZSIGMOND:

Fogjátok be a csőrötöket: azt mondtad, Lenin elvtárs, keressük meg Bécsben Friedrich Adlert, az osztrák birodalmi miniszterelnök sikeres merénylőjét, aki most az osztrák köztársaság minisztere, és vegyük meg a bolsevizmus ügyének. Ha nem megy, nyúljunk át a feje felett, és fizessük le a rendőrséget, valamint az osztrák katonaságot! Erre a célra Lenin elvtárs is küldött pénzt, és mi is erre foglaltuk le a pesti bankok pénzkészletét.

MICIKE:

Itt van, itt van, érkezik!

KUNFI ZSIGMOND:

Mit mondott, mit mondott, mit mondott?

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Azt kérdi, megtették?

KUNFI ZSIGMOND:

Igen, lefoglaltuk a pénzt!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Nem azt kérdezte, hanem azt, hogy megvették-e Friedrich Adlert?

KUNFI ZSIGMOND:

Eltársnő írd: Lenin elvtárs, folyamatban van!

MICIKE:

Itt van, itt van, érkezik, érkezik, érkezik!

KUNFI ZSIGMOND:

Olvasd már, olvasd már, olvasd már, elvtársnő!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Rendben van, te vagy Kun Béla!

MICIKE:

Nem igaz, nem te vagy a Béla!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Csend legyen!

KUNFI ZSIGMOND:

Írd: mesterem!

MICIKE:

Itt van már, érkezik, érkezik, érkezik!

KUNFI ZSIGMOND:

Mit mond, mit mond, mit mond?

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Azt mondta...

KUNFI ZSIGMOND:

Mit mondott?

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Azt mondta: cimborám!

KUNFI ZSIGMOND:

Istenem! Lenin elvtárs!

MEHRINGER REZSŐNÉ:

Kunfi elvtárs, nincs Isten!

8. JELENET

Adler, Bolgár és Hajós elvtársak a bécsi külügyminisztériumban

BOLGÁR ELVTÁRS:

Adler elvtárs, miniszter úr! Anynyira örülök, hogy végre valahára személyesen megismerhetem. Végre megfoghatom azt a kezét, amely marokra fogta a hatlövetű stukkert! Itt az aranykéz, amely meghúzta a ravaszt, a golyó kirepült, utána még kető, és ön előtt rogyott földre és fagyott vérbe az osztrák birodalmi miniszterelnök!

HAJÓS ELVTÁRS:

Maga megölte.

BOLGÁR ELVTÁRS:

És most maga a miniszter!

HAJÓS ELVTÁRS:

Maga nem egyszerű ember, miniszter úr!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Én rajongok magáért!

HAJÓS ELVTÁRS:

Ő valóban rajong magáért!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Maga, miniszter úr, a zsarnokölő!

HAJÓS ELVTÁRS:

A maga kezei véresek, miniszter úr.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Ezek a véres kezek...

HAJÓS ELVTÁRS:

A maga véres kezei...

BOLGÁR ELVTÁRS:

Ezek a kezek nyitották meg a szabadság kapuit, döntötték le a régi világ falait!

ADLER ELVTÁRS:

Foglaljanak helyet. Maguk Moszkvából érkeztek?

HAJÓS ELVTÁRS:

Egyenesen a vörös Moszkvából.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Igen, onnét, és elhoztuk Lenin elvtárs üzenetét. Valójában, mi mind az ön követői vagyunk.

HAJÓS ELVTÁRS:

Igen, ők valóban azok.

ADLER ELVTÁRS:

Megtisztelő kijelentés, de hízélgéssel nem lehet engem befolyásolni.

HAJÓS ELVTÁRS:

Ez biztos?

Kálló Béla és Krizsik Alfonz

BOLGÁR ELVTÁRS:

Pedig az ön..., de mit magázódunk?

HAJÓS ELVTÁRS:

Azt mondd, tegezzük le?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Le kell, hogy tegezzünk, hiszen mi a te utadat járjuk!

HAJÓS ELVTÁRS:

Azt az utat, amelyet ezekkel a véres kezeiddel mutattál nekünk!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Az én kezeim is véresek!

HAJÓS ELVTÁRS:

Könyéig!

BOLGÁR ELVTÁRS:

De hát, legyünk őszinték, milyenek lennének a kezei annak az embernek, aki beállt a világforradalomba béresnek?

HAJÓS ELVTÁRS:

Véresek.

ADLER ELVTÁRS:

Amikor a háborús miniszterelnököt agyonlöttem, én a békéért küzdöttem. Önök azonban válogatás nélkül öldökölnek.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Válogatás nélkül?

ADLER ELVTÁRS:

A gyermekek?

BOLGÁR ELVTÁRS:

A cár fattyaira gondol?

ADLER ELVTÁRS:

Nem csak rájuk.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Ha mi nem irtjuk ki az egész cári családot, ha nem löjük agyon a kis kurafit, ha nem mészároljuk le a lányait, akkor maga most nem ülhetne Metternich asztalánál!

ADLER ELVTÁRS:

Már miért ne ülhetnék?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mert a cári család kíméletlen kiirtásának a példája lebegett a Habsburgok és a Hohenzollernek szeme előtt, amikor rossz irányt vettek a dolgok, amikor megingott a győzelemben vetett hit, a központi hatalmak összeomlása előtt.

HAJÓS ELVTÁRS:

Ezért menekültek el, és a hatalom vér nélkül hullott az öletekbe!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Azért, mert mi kíméletlenül ontottuk a vért!

ADLER ELVTÁRS:

Sajátságos értelmezése ez az elkerülhetetlenek!

HAJÓS ELVTÁRS:

Mi az elkerülhetetlen?

ADLER ELVTÁRS:

A haladás! Az az elkerülhetetlen!

HAJÓS ELVTÁRS:

Metternich herceg karosszéke kényelmes?

ADLER ELVTÁRS:

Hogy jön ez ide?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Te egy helyben ülsz.

HAJÓS ELVTÁRS:

Metternich karosszékében tepsz.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Én Szibériából jövök.

HAJÓS ELVTÁRS:

Onnét jövünk, ahol jeges szelek fújnak.

ADLER ELVTÁRS:

Talán Jekatyerinburgból?

HAJÓS ELVTÁRS:

Eltaláltad! Épp onnan!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Hosszú volt az út. Előbb Moszkva, aztán Pest, majd ide, Bécsbe, a császárvárosba értünk, de elkéstünk!

HAJÓS ELVTÁRS:

El ám!

BOLGÁR ELVTÁRS:

A császár meglépett!

HAJÓS ELVTÁRS:

És a kis Ottó, a trónörökös is. Mert te puha voltál.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Az, akinek a hatalmadat köszönheted...

ADLER ELVTÁRS:

A nép!

HAJÓS ELVTÁRS:

Nem a nép!

ADLER ELVTÁRS:

Ha nem a nép, akkor ki lenne az?

HAJÓS ELVTÁRS:

Lenin elvtárs.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Nos, ő azt üzeni, haladjunk tovább Münchenig, Münchentől a francia határig, a francia határtól az Atlanti-óceánig, a tengeren át Angliáig, Amerikáig, Amerikán át Vlagyivosztokig! A világháborúból legyen világforradalom!

HAJÓS ELVTÁRS:

Itt vannak Lenin elvtárs utasításai!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Maga lesöpri őket az asztalról?

ADLER ELVTÁRS:

Mi itt Ausztriában az antant rabszolgái vagyunk. Most azt kell hirdetnünk, hogy a birodalomban, amelyben beleszólás-

sal bírtunk az Európában zajló eseményekbe, rabok voltunk. Most, hogy elvesztettük a háborút, és önvédelemre képtelen kis államokra szabdaltak bennünket, vagyis már nem játékosai, csak játékszerei vagyunk a kontinens hatalmi politikájának, hirdetnünk kell, hogy most szabadok vagyunk. Teljesen szabadok! És igazuk van, csak a játékost terheli döntésének súlya. A játékszer súlytalan. Egy rossz lépés, egyetlenegy szembeszégülés a helyzet valós urával, akiket még megneveznünk sem szabad, és ők, vagyis az antant, megszünteti az élelmszerszállításokat. Bármerre is lépünk, minden lépésünknel csörren a lánc!

HAJÓS ELVTÁRS:

Maga meglepően józan ember.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Szó nélkül maradtam.

HAJÓS ELVTÁRS:

Már attól tartottam, hiszik is, amit hirdetnek.

ADLER ELVTÁRS:

Mit?

Kálló Béla, Csizmadia Gergely és Molnár Zoltán

HAJÓS ELVTÁRS:

Azt, hogy szabadok.

ADLER ELVTÁRS:

Ha szabadok lennének, felesleges lenne hirdetni!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Felszabadulhatnak.

ADLER ELVTÁRS:

Hogyan?

BOLGÁR ELVTÁRS:

A szűkös élelmiszerkészletből csak a munkások kapnak. Az arisztokráciát és a nagypolgárságot nyilvánosan és brutálisan kiirtják, vagyonukat államosítják, a palotáikba, villáikba és házaikba szegény proletárokat költöztetnek be.

HAJÓS ELVTÁRS:

Munkásokat és parasztokat.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Ingóságait szétosztják a nincstelenek között, azoknak így megnő az étvágyuk, majd besorozzák őket, hogy ezt az új rendet...

ADLER ELVTÁRS:

Akarja mondani, a csürhe zabrált prédáját...

BOLGÁR ELVTÁRS:

Nem a prédát! És nem a csürhe, hanem a nép!

HAJÓS ELVTÁRS:

A munkások és a parasztok!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Hadd mondjam tovább! Felnyitattjátok a bankok széfjeit, mázsaszámra fogtok találni arany ékszereket, drágaköveket, ezeket pénzzé teszitek. Sok millió fog befolyjni! Mi ezt Pesten már megtettük! Ha kéred, segíthetünk.

ADLER ELVTÁRS:

Azokból a milliókból érkezett a követségre az a rengeteg pénz a napokban?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Milyen pénz?

HAJÓS ELVTÁRS:

Hol van az a pénz?

ADLER ELVTÁRS:

Én nem azt kérdezem, milyen pénz, és azt sem kérdezem, hogy hol van az a pénz, hanem azt kérdezem, hogy minek maguknak itt Bécsben annyi pénz.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mennyi pénz?

ADLER ELVTÁRS:

Száznegyvenmillió!

HAJÓS ELVTÁRS:

Mit nem mond!

ADLER ELVTÁRS:

Mit mondjak még?

HAJÓS ELVTÁRS:

Bármit, csak ne legyen rágalom.

ADLER ELVTÁRS:

Rágalom?

HAJÓS ELVTÁRS:

Száznegyvenmillió?

ADLER ELVTÁRS:

Osztrák–magyar korona!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Honnan lenne száznegyvenmillió koronám?

ADLER ELVTÁRS:

Az imént említette...

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mit?

ADLER ELVTÁRS:

A bankok feltört széfjeit!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Az Pesten volt.

ADLER ELVTÁRS:

Ebben a helyzetben a pénz ön-magában nem old meg semmit!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Nem mondja?

ADLER ELVTÁRS:

Maga ezt még nem tapasztalta?

HAJÓS ELVTÁRS:

Én épp az ellenkezőjét vettem észre.

ADLER ELVTÁRS:

Az erőszak az igazi hatalom.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Ezt mondom én is: pénz és erőszak, és hatalmon lesznek, vagyis leszünk, mi proletárok! Hatalmon leszünk az egész világon!

ADLER ELVTÁRS:

Az antant, vagyis a tengeri hatalmak kezében sokkal több a pénz, és az ő kezükben van a mérhetetlenül nagyobb és brutálisabb erőszak lehetősége is! Nem tud annyi pénzt összekaparni, megjegyzem, rablással sem, hogy ezt a tényállást megváltoztassa! Köszönöm a látogatását. Kérem, adja át egyértelmű üzenetemet megbízóinak.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Akkor igen?

ADLER ELVTÁRS:

Nem!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Ha pénzügyileg segítjük?

ADLER ELVTÁRS:

Akkor sem!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Vegye úgy, hogy most nem velem, hanem magával Leninnel beszél, és ő mondja.

HAJÓS ELVTÁRS:

Adler elvtárs! Húzza fel a vörös lobogót a Burgra! Húzza fel a burzsujokat a Ring fáinak ágaira, és mi itt leszünk magával. Segítünk. Soha többé nem hagyunk magadra.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Figyelj rám, Friedrich, vagy bennünket választasz, és a mi

vörös szabadságunk szabaddá tesz téged és egész Ausztriát, vagy a császári és királyi tisztek elsöprik a kormányod, és visszahozzák az általunk megdöntött világot. Akkor te már nem lehetsz miniszter.

HAJÓS ELVTÁRS:

Csak egy gyilkos, hiszen az vagy.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Az ám! Egy gyilkos! A régi hadsereg tisztjei, példának okáért Lehár ezredes és csapata...

HAJÓS ELVTÁRS:

A hűség és a kegyelem katonái, vadászni fognak rád. Homlokodon a célkereszt!

ADLER ELVTÁRS:

Távozzanak!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Micsoda?

ADLER ELVTÁRS:

Kifelé!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Ezt megkeserüli!

ADLER ELVTÁRS:

Azért, amit most tesz, magukat így vagy úgy, de ki fogják végezni, és nem lesz módjuk az ítéletet elkerülni!

9. JELENET

A Volksbankban

ZENE: verkli, gyors

TITKÁRNŐ:

Itt a nagykés!

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Úristen!

TITKÁRNŐ:

Alig tudtam anyád kezéből kicsavarni, nyuszikám!

Csomor Csilla és Kákonyi Tibor

KORITSCHONER ELVTÁRS:
És most mi van a mamával, cuncikám?

TITKÁRNŐ:

Nagy nehezen elvettem tőle a kést, de akkor támadt a székel. Szerencsére, megérkeztek az ápolók, akik ráhúzták a kényszerzubbonyt, bedobták a mentőkocsiba, és elviharzottak vele a zárt osztályra, mucikám!

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Anyám mindig érzékeny volt a pénzre...A báró még mindig kint vár, nyuszikám?

TITKÁRNŐ:

Igen, kemény csőrű kiskakasom!

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Végignézte az egészet?

TITKÁRNŐ:

Végignézte!

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Letagadtál, igaz?

TITKÁRNŐ:

Többször is.

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Mit mondott?

TITKÁRNŐ:

Azt kérdezte, nyuszikám, hogy ha nem vagy itt, akkor miért

küzdök anyáddal a nagykésért, miért nem engedem be az üres irodádba?

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Borzasztó! Mondott még valamit?

TITKÁRNŐ:

Igen.

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Mit?

TITKÁRNŐ:

Hogy tessék, amikor anyád elkérte a székét, hogy azzal essen nekem!

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Ez szörnyű!

TITKÁRNŐ:

Az a szörnyű, nyuszikám, hogy a báró nem fog elmenni. Fogadnod kell! És nyugodj meg: túl fogod élni.

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Hát, ha ennyire makacs, enged be, de én nem akarok vele beszélni! Ezért azt fogod mondani, hogy elment a hantom, én meg neked leírom, amit közölni kell vele. Rendben van, cuncimókusom?

TITKÁRNŐ:

Rendben, kemény csőrű kiskakasom! Báró úr, bejöhet! Báró

Lehár Antal! Báró úr, az igazgató úrnak elment a hangja, úgyhogy kénytelen leszek én tolmácsolni a szavait.

LEHÁR ANTAL:

Igazgató úr!

(Koritschner elvtárs a titkárnőnek írja papírra, majd a titkárnő fennhangon)

TITKÁRNŐ:

Kérem, fogadja tiszteletteljes hódolatomat, báró úr! Miben lehetek alázatos szolgálatára méltóságodnak?

LEHÁR ANTAL:

Hitelt szeretnék felvenni a bankjától.

TITKÁRNŐ:

A legmélyebb megtiszteltetés számomra, hogy ez ügyben szerénységemet méltóztatott megkeresni. Mekkora összegről lenne szó?

LEHÁR ANTAL:

Egymillió koronáról.

TITKÁRNŐ:

Egymillió korona rengeteg pénz!

LEHÁR ANTAL:

Ezért fordultam önhöz.

TITKÁRNŐ:

Még a báró úrnak is csak akkor tudunk biztosítani ekkora kölcsönt, ha megfelelő fedezetet tud felmutatni.

LEHÁR ANTAL:

Parancsoljon. Tizenhét magyar nagybirtokos járul hozzá, hogy a birtokaik szolgáljanak a kölcsön fedezetéül. 384 700 hold.

TITKÁRNŐ:

384 700 hold.

LEHÁR ANTAL:

Igen...

TITKÁRNŐ:

Megkérdezhetem, hogy mi célja van a báró úrnak ennyi pénzzel?

LEHÁR ANTAL:

Az adott helyzetben, katonaként, ön szerint mi céloom lehet ennyi pénzzel?

TITKÁRNŐ:

Talán a szerelem...

LEHÁR ANTAL:

Igen, eltalálta, igazgató úr. A szerelem, a honszerelem az, ami miatt végigültem itt több órát, míg a harcos mucikája, belefáradva a folyamatos hazudozásba, végre beengedett önhöz. Az asztalon vannak az igényelt kölcsön sokszoros fedezetének papírjai. A kérés és indoklása elhangzott. Hálás lennék, ha nem rabolnánk egymás idejét, és nem töprengene órákon át a válaszon.

TITKÁRNŐ:

Nem töpregek. A cuncikám azt mondja, hogy nem.

LEHÁR ANTAL:

Nem?

TITKÁRNŐ:

Igen, azt mondta a nyuszikám, hogy nem!

LEHÁR ANTAL:

És miért nem, ha szabad érdeklődnöm?

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Ezek a papírok nem érnek semmit. Azok az emberek, akik önnek ezeket a papírfecniket aláírták és átadták, nincsenek tulajdonuk birtokában.

LEHÁR ANTAL:

Milyen gyorsan meggyógyult, igazgató úr!

TITKÁRNŐ:

Ez csak időleges javulása a mucimnak, báró úr!

LEHÁR ANTAL:

Igazgató úr, szíveskedne ezt a cuncimucit bezárni valami tyűk-ketrecbe?

TITKÁRNŐ:

Akkor nem tudna vele beszélni! Látja, már megint elment szegény nyuszikámnak a hangja.

LEHÁR ANTAL:

Azt gondoltuk, az igazgató úr is tisztában van azzal, hogy a kommunista rémuralom nem fog örökké tartani Magyarországon.

TITKÁRNŐ:

Tisztában van vele.

LEHÁR ANTAL:

Akkor?

TITKÁRNŐ:

Ha majd a tanácsköztársaság megbukik, és a tulajdonosok ismét birtokon belül lesznek, ha ott lesznek, na akkor forduljanak hozzánk hitelért!

LEHÁR ANTAL:

Akkor már nem lesz szükségünk hitelre.

TITKÁRNŐ:

Dehogynem, akkor lesz csak igazán szükségük hitelre. Pusztán a föld nem ér semmit. Mire önök ismét birtokukban lesznek, ha egyáltalán ott lesznek, minden le lesz tarolva.

LEHÁR ANTAL:

Mi Magyarországért fogtunk össze. A hitel pozitív megítélése esetén, a fordulat után, az ön bankjának komoly előnyei lesznek hazánkban.

TITKÁRNŐ:

Hazánkban?

LEHÁR ANTAL:

Igen.

TITKÁRNŐ:

A legmélyebb tisztelettel kell kijelentnem a báró úrnak, hogy

a pénz épp olyan természetű valami, mint a víz: oda folyik, ahova akar, és ott marad meg, ahol akar, de azt a helyet, ahol megmaradt, azt sem nevezi hazájának, legfeljebb átmeneti szállásának.

KORITSCHONER ELVTÁRS:
A legnagyobb fájdalmat okozná számomra, ha azon bűn elkövetésére vetemednék, hogy feleslegesen raboljam a báró úr idejét. Engedje meg nekem, hogy a legforróbb hálával köszönjem meg azt a megtiszteltetést, hogy látogatásával tüntetett ki engem, az érdemtelen! Viszontlátásra!

LEHÁR ANTAL:

Igazgató úr!

KORITSCHONER ELVTÁRS:
Biztosan kitalál, báró úr. Vagy hívjam a személyzetet?

TITKÁRNŐ:

Ez az ember vissza akarja hozni azt, ami elmúlt.

10. JELENET

LEHÁR ÉS HAJÓS a kaszárnyában
(Lehár lö – 1. lövés)

LEHÁR:

Igazolja magát!

HAJÓS:

Arra most nincs idő!

LEHÁR:

Akkor hogy vegyem magát komolyan?

HAJÓS:

Az alapján, amit most elmondok!

LEHÁR:

Hallgatom. (2. lövés)

HAJÓS:

A Tanácsköztársaság nagykövetségére rengeteg pénz érkezett.

LEHÁR:

Mennyi az a rengeteg?

HAJÓS:

140 millió korona!

LEHÁR:

Az mostanában valóban rengeteg pénz!

HAJÓS:

Az.

LEHÁR:

Elképzelhetetlenül sok. (3. lövés)

HAJÓS:

Az.

LEHÁR:

Mit akarnak azzal a rengeteg pénzzel?

HAJÓS:

Lefizetni az osztrák rendőrséget és hadsereget, kilóra megvenni az újságírókat, ellepni az utcákat a felbérelt agitátorokkal, felforgatni Bécsset és átvenni a hatalmat!

LEHÁR:

140 millió korona!

HAJÓS:

És ez még nem elegendő!

LEHÁR:

Nem elegendő?!

HAJÓS:

Nem!

LEHÁR:

Mennyi kell még? (4. lövés)

HAJÓS:

Ezen a vajúrok már keményen dolgoznak!

LEHÁR:

A vajúrok? Mi közük a vajúroknak a pénzhez?

HAJÓS:

Közvetlenül a pénzhez kevés, de az alagúthoz épp elég!

LEHÁR:

Milyen alagúthoz?

HAJÓS:

Szűk, de járható alagúthoz.

LEHÁR:

De hová vezet?

HAJÓS:

A tanácsköztársaság nagykövetségétől az Osztrák–Magyar Bankig!

LEHÁR:

A diplomaták ki akarják rabolni a bankot?

HAJÓS:

A diplomaták? (5., 6., 7. lövés)

LEHÁR:

No jó, a kommunista pribékek! (8. lövés)

HAJÓS:

Eddig mindenhol kirabolták a bankokat, Bécs most kerül sorra.

LEHÁR:

Súlyos szavak.

HAJÓS:

A szavak könnyűek, a valóság a nyomasztó.

LEHÁR:

Egy szavát sem hiszem el. (9. lövés)

HAJÓS:

Ahogy gondolja.

11. JELENET

Bolgár elvtárs, a bécsi komcsik és a női vajúrok, majd 2 elvtársnő: Ilonka és Rózsika,

valamint Gizike titkárnő

ZENE: verkli, lassúbb változat

TITKÁRNŐ:

Bolgár elvtárs, Hajós elvtárs!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Gizike elvtársnő.

TITKÁRNŐ:

Az ausztriai Kommunista Párt vezetői megérkeztek.

HAJÓS ELVTÁRS:

Név szerint?

TITKÁRNŐ:

Egy pillanat, megnézem a névjegykártyákat, elég furcsa nevű emberek. Megvan: Koritschoner és Parisier elvtársak.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Gizike, engedje be az elvtársakat!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Követ elvtárs! Jelentem excellenciádnak, hogy itt vagyunk, végre itt vagyunk!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Hagyjuk a neveket és a címeiket, Koritschoner elvtárs, nyugodtan szólítson az elvtárs csak elvtársnak bennünket. De ki ez az elvtárs, akit az elvtárs magával hozott?

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Parisier elvtárs, a bécsi rendőrség embere...

HAJÓS ELVTÁRS:

Egy rendőr!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Itt! Az elvtárs rendőrt hozott a nyakunkra?!

HAJÓS ELVTÁRS:

Ide, a Magyarországi Tanácsköztársaság követségére?!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Parisier elvtárs őszinte kommunista. Itt Bécsben ő alapította meg a rendőrszakszervezetet! Ő a meghosszabbított kezünk és fülünk a rendőrségnél.

PARISIER ELVTÁRS:

Én vagyok a fül és a gumibot.

HAJÓS ELVTÁRS:

Ha a mi kezünkben van, akkor jó ezt hallani. Halljuk az elvtársat!

PARISIER ELVTÁRS:

Eltársak! A rendőrök is proletárok! A rendőr elvtársaknak is szerepük kell hogy legyen a proletárdiktatúrában!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Nekem ne tartson előadást az elvtárs a rendőrök szerepéről a diktatúrában! Koritschoner elvtárs, az elvtárs megbízható?

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Igen. Amikor múlt kedden felgyűjtöttük az elvtársakkal az osztrák parlamentet, a rendőri sortűz elől az elvtárs mentette ki a vezetőséget!

HAJÓS ELVTÁRS:

Rendben van.

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Mire jutottak az elvtársak Friedrich Adlerrel?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Nem használható.

PARISIER ELVTÁRS:

Engem kérdezzen az elvtárs, kidobta őket az irodából!

HAJÓS ELVTÁRS:

Ezt maga honnan tudja?

PARISIER ELVTÁRS:

Nekem az a dolgom, elvtársak, hogy tudjam! Mellesleg, jól ismerem Adler urat.

HAJÓS ELVTÁRS:

Honnan?

PARISIER ELVTÁRS:

Én tartóztattam le, miután agyonlőtte Karl von Stürgkh grófot, a birodalmi miniszterelnököt!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Megáll az eszem.
(Titkárnök be)

TITKÁRNŐ:

Hozhatok kávét az elvtársaknak?

HAJÓS ELVTÁRS:

Nem.

TITKÁRNŐ:

Esetleg pár kupica francia konyakot? Már reggel tíz is elmúlt!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Nem.

TITKÁRNŐ:

Netalántán pár üveg finom francia pezsgőt?

HAJÓS ELVTÁRS:

Kifelé!

TITKÁRNŐ:

Velem nem kiabálhat az elvtárs!

HAJÓS ELVTÁRS:

Oda ne menjek az elvtársnőhöz!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mars kifelé!

TITKÁRNŐ:

Mars kifelé?! Mit gondol az elvtárs? Már vége szakadt az úri világnak! Így nem beszélhet a kartárs egy kartársnővel! Egy titkárnökkel, aki a szaktársnőivel egyetemben megalakította a „sorstársnők” szakszervezetét! Úrhatnám bunkók! Otromba alpári faragatlan barmok! Hogy nem ég le az a vastag bőr a ronda pofájukról?
(A titkárnök ki)

BOLGÁR ELVTÁRS:

Végre csend!

HAJÓS ELVTÁRS:

Nem tudom, megbízhatunk-e egy köpönyegforgatóban?

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Elég volt, kezeskedtem.

PARISIER ELVTÁRS:

Különben ez a Friedrich Adler puha gyerek, hozzá sem kellett nyúltni, és úgy zengett a dal a szájából, akár a milánói Scala színpadán Caruso ajkairól a halhatatlan Verdi Nabuccója.

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Elég volt a fecsegésből, térjünk a tárgyra!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mi kell ahhoz, hogy az előzetes tárgyalásoknak megfelelően, végre kikiáltsák az Ausztriai Tanácsköztársaságot?

PARISIER ELVTÁRS:

PéNZ.

HAJÓS ELVTÁRS:

Maguk mennyibe kerülnek?

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Semmibe.

PARISIER ELVTÁRS:

Ingyen vagyunk.

BOLGÁR ELVTÁRS:

És a rendőrség?

PARISIER ELVTÁRS:

Az sokba!

HAJÓS ELVTÁRS:

Annyiba, mint az újságírók?

PARISIER ELVTÁRS:

Sokkal többel!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Az összeget mondja.

PARISIER ELVTÁRS:

Kétszáz.

HAJÓS ELVTÁRS:

Kétszáz mi?

PARISIER ELVTÁRS:

Kétszázmillió!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Kétszázmillió!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Osztrák–magyar korona!

HAJÓS ELVTÁRS:

Az tíz tonna arany értéke!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Tíz tonna?

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Igen, tíz tonna.

HAJÓS ELVTÁRS:

De elvtársak, az rengeteg pénz!

PARISIER ELVTÁRS:

A pénz nem jelent semmit. Ne feledjék, elvtársak, nem a pénz a hatalom, hanem az az erőszak, amely biztosítja a tulajdonlását!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Akkor hol van az a pénz?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Annyi pénz nincs.

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Valamennyit azért mégiscsak hoztak.

HAJÓS ELVTÁRS:

Valamennyit azért hoztunk.

PARISIER ELVTÁRS:

Mégis mennyit?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Száznegyvenmillió!

PARISIER ELVTÁRS:

Száznegyvenmillió!

HAJÓS ELVTÁRS:

Igen. Száznegyvenmillió.

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Száznegyvenmillió, az kevés!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Az a kevés?

PARISIER ELVTÁRS:

Az.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Akkor nem maradt más, mint hogy az elvtársak váltsák valóra Lenin elvtárs tanítását, ha nincs elég pénz, akkor raboljanak bankot!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Én osztrák vagyok, bankot nem rabolok!

PARISIER ELVTÁRS:

Tegyük a pénzt az asztalra, elvtársak, és holnap, a tavaszi napsütésben, tisztán fogják látni, hogy Bécs fölött már a sarló-kalapácsos vörös lobogókat csattogtatja a lenge szellő! Nincs más választásuk. El vannak szigetelve! Ausztria önök mellett vagy maguk ellen fog fellépni. Szegeden Károlyi Gyula, Gömbös és Horthy, itt Ausztriában báró Lehár Antal ezredes, a Mária Terézia katonai rend lovagkeresztjének birtokosa és csapata feni önökre a fogát! Most választhatnak, és bennünket fognak választani, mert önöknek jobb, ha tőlünk függnék, mint ha Gömbös és Lehár a fák ágaira lógnának az elvtársakat!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Fel a fejjel, elvtársak!

PARISIER ELVTÁRS:

El ne csüggedjenek!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Koritschoner elvtárs, a te apád a tulajdonosa a Volksbanknak.

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Attól én még nemcsak jó, de élkommunista is vagyok!

HAJÓS ELVTÁRS:

Neked ezt be kell bizonyítanod, Koritschoner elvtárs.

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Hogyan?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Rabold ki apád bankját!

HAJÓS ELVTÁRS:

Kiváló ötlet!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

A Volksbank csődben van.

HAJÓS ELVTÁRS:

Én jobban bíznék benned, ha mégis kirabolnád.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Koritschoner elvtárs, egyáltalán te leninista vagy?

PARISER ELVTÁRS:

Az elvtárs már bizonyított!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mivel bizonyított, ha nem akarja a saját tulajdonát köztulajdonba adni?

PARISIER ELVTÁRS:

A bécsi vörösgárdisták közt osztotta szét a banki részvényeket, emiatt az apja szívrohamban fekszik a kórházban, az anyja pedig az idegosztályon üvölt a ketrecben!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Küldjenek több pénzt! Budapesten és Münchenben most az elvtársak vannak hatalmon. Most Bécs a kulcs, és Ausztria most a kapocs! A vörös hadsereg most nyomul Lengyelország felé. Berlinben Rosa Luxemburg és Karl Liebknecht most állnak készen. Itt és most, Bécsben tárhatjuk ki Európa ajtajának szárnyait. Elvtársak, ez most nem lehet pénz kérdése! Kétszázmillió...

PARISIER ELVTÁRS:

Osztrák–magyar korona!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Tíz tonna arany pénzbeli értéke! Elvtársak, Ausztria többet ér tíz tonna aranyból.

PARISIER ELVTÁRS:

A világ pedig többet ér a föld összes aranyánál, elvtársak.

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Itt az idő, nektek most kell bankot rabolni! Itt szemben, az utca túloldalán pöffeszkedik az Osztrák–Magyar Bank, a volt

birodalmi bank. Most ott van a legtöbb pénz Bécsben! Én minden reggel átfutom a lapokat. Aznap, amikor hírért veszem, hogy az eset megesett, tudni fogom, cselekednem kell. Az a nap lesz az itt és a most! Rendőr elvtárs, induljunk!

PARISIER ELVTÁRS:

Az elvtársak bízhatnak a rendőrelvtársakban, csak csendben pakolják ki a bankot. Mi nyomozni fogunk, de nem találunk semmit!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Eltársak, volt szerencsém! *(Nyílik az ajtó.)*

12. JELENET

Bejön a Titkárnő, vájárok.

ELVTÁRSNŐ 1:

Eltársak, letettük az ásót, a lapátot és a csákányt!

ELVTÁRSNŐ 2:

Sztrájkot jelentünk be!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Sztrájkot?

ELVTÁRSNŐ 1:

Azt!

TITKÁRNŐ:

Eltársnők, bankrablás közben nem sztrájkolunk!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Az elvtársak már fúrják az alagutat.

PARISIER ELVTÁRS:

Kipakolják a bankot.

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Megáll az eszem!

PARISIER ELVTÁRS:

Álljon meg a menet!

ELVTÁRSNŐ 1:

Nem áll meg a menet!

PARISIER ELVTÁRS:

Bolgár elvtárs! Maguk kipakolják a bankot?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Erre a kérdésre nem tudom, mit mondhatnék!

ELVTÁRSNŐ 1:

Igen! Kipakoljuk a bankot, de nem az elvtársak fúrják ám az alagutat!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Végül is, ön biztatott erre bennünket.

PARISIER ELVTÁRS:

A biztatásom volt az engedély a bank kirablására? Maga az én személyes engedélyem nélkül ássa a vájatot!

ELVTÁRSNŐ 1:

Nem az elvtársak ássák a vájatot!

PARISIER ELVTÁRS:

Az eszköznek kuss a neve, én a használatjával beszélek!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Engedély! Mihez kell nekem itt engedélyt kérnem?

PARISIER ELVTÁRS:

Ahhoz, hogy lélegzetet vegyen.

ELVTÁRSNŐ 2:

Mi az, hogy eszköz?

ELVTÁRSNŐ 1:

Ki az az eszköz?

PARISIER ELVTÁRS:

Nézzetek tükörbe!

ELVTÁRSNŐ 1:

A lapát?

ELVTÁRSNŐ 2:

Nem. Mi!

ELVTÁRSNŐ 1:

Mint munkások?

TITKÁRNŐ:

Mint nők?

PARISIER ELVTÁRS:

Használati tárgyak, eszközök vagytok!

ELVTÁRSNŐ 1:

Nem igaz!

TITKÁRNŐ:

Szabad emberek vagyunk!

ELVTÁRSNŐ 2:

Szabad nők!

PARISIER ELVTÁRS:

Egyelőre.

ELVTÁRSNŐ 1:

Egyelőre?

PARISIER ELVTÁRS:

Vagy bankrablók és börtöntöltelékek egykettőre!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Parisier elvtárs rendőr!

ELVTÁRSNŐ 2:

Egy rendőr!

ELVTÁRSNŐ 1:

Itt!

(Mély dörej, minden jelenlévő lába meginog.)

ELVTÁRSNŐ 2:

Földrengés!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Az Osztrák–Magyar Bank ablakai betörték!

ELVTÁRSNŐ 1:

Az úttest beszakadt!

TITKÁRNŐ:

Az utca közepén egy hatalmas kút!

ELVTÁRSNŐ 1:

Beszakadt az alagút!

HAJÓS ELVTÁRS:

Most csúszik bele a villamos!

PARISIER ELVTÁRS:

Nem kell sok, és itt a rendőrség!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mennyibe fog ez nekünk kerülni?

PARISIER ELVTÁRS:

Ezek nem az én rendőreim.

HAJÓS ELVTÁRS:

Akkor kinek a fakabátjai?

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Friedrich Adleré, a bank az ő kezében van.

HAJÓS ELVTÁRS:

Friedrichet raboltattad volna ki?

BOLGÁR ELVTÁRS:

Diplomaták vagyunk. Diplomáciai védeltséget élvezünk!

PARISIER ELVTÁRS:

Rajtakapásos bankrablás esetén ez a védeltség nem érvényes.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mi a teendő?

PARISIER ELVTÁRS:

Ki kell rabolni a bankot!

BOLGÁR ELVTÁRS:

De hát érkeznek a hekusok!

PARISIER ELVTÁRS:

Itt helyben és most! Leásunk a csatornáig, a csatornán keresztül a bank alá jutunk.

ELVTÁRSNŐ 2:

Abban a mocskokban?

TITKÁRNŐ:

Ebben a mutatós túsarkúban?

ELVTÁRSNŐ 1:

A ronda patkányok között!

PARISIER ELVTÁRS:

A páncléterm alatt felrobbantjuk a padlót, ott van az a rengeteg pénz! Abból én személyesen lefizetem Adler kárkéző rendőrségének tisztjeit és legénységét.

BOLGÁR ELVTÁRS:

Én kihirdetem, hogy a bank pénze a népé! Mindenki annyit

vehet el belőle, amennyit csak akar!

PARISIER ELVTÁRS:

Befogod a pofád!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Mi az, hogy befogod a pofád? Én vagyok Lenin elvtárs személyes kiküldötte!

PARISIER ELVTÁRS:

Csend! Itt most én vagyok az első elvtárs!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Én nem leszek a sokadik!

PARISIER ELVTÁRS:

Te leszel a harmadik!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Mert én vagyok a második!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Úgy van!

PARISIER ELVTÁRS:

A ti száznegyven milliótokkal megvesszük a hadsereg tisztjeit, és miénk lesz a világ!

KORITSCHONER ELVTÁRS:

Az egész!

BOLGÁR ELVTÁRS:

Hajós elvtárs, te a felszínen maradsz. Vigyázol a pénzre és az alagútra, ha kell, feltartóztatod a rendőrséget, amíg nincs a kezünkben a pénz!

HAJÓS ELVTÁRS:

Rendben. Gizikét is felfegyverzem!

GIZIKE:

Hajós elvtárs! Mit vegyek a kezembe?

13. JELENET

Hajós és gróf Batthyány találkozása

HAJÓS:

Gróf úr!

GRÓF BATTYHÁNY:
Igen? Maga az? Mit akar tőlem?

HAJÓS:
Ajánlólevelet.

GRÓF BATTYHÁNY:
Miért tőlem kéri?

HAJÓS:
Azért, mert király melletti miniszter volt, két kormányban is.

GRÓF BATTYHÁNY:
Hova kéri?

HAJÓS:
Prangins-ba.

GRÓF BATTYHÁNY:
Nem hallottam jól.

HAJÓS:
Jól hallotta.

GRÓF BATTYHÁNY:
Svájcba akar utazni a királyhoz?!

HAJÓS:
Igen.

GRÓF BATTYHÁNY:
Mit keresne egy vörös diplomata száműzetésbe kényszerített, felkent királyunknál?

HAJÓS:
A világháborúban Dankl vezérezredes alatt szolgáltam mint katonai hírszerző.

GRÓF BATTYHÁNY:
Maga a hírszerző?

HAJÓS:
Igen.

GRÓF BATTYHÁNY:
És hogyan szerez híreket?

HAJÓS:
Úgy, hogy beépülök!

GRÓF BATTYHÁNY:
Akkor most beépül hozzánk, és engem kér, hogy adjak ajánlólevelet egy téglának? Hajós úr, én a felség és a köz érdekeit képviselem, nem foglalkozom falazással, én nem vagyok köműves.

HAJÓS:
Tisztelettel jegyezném meg, gróf úr, ha be akarnék épülni, már régen bent lennék.

GRÓF BATTYHÁNY:
Úgy, mint a vörösökhöz, a követségen?

HAJÓS:
Annál sokkal könnyebben.

GRÓF BATTYHÁNY:
Hajós úr, más szelek fújnak. Ne fáradjon.

HAJÓS:
Gróf úr, amivel én foglalkozom, az nem pusztán szakma és szenvedély, hanem hivatás,

és ha az ember ezt áldásként megkapta, megélése nem jelent fáradságot.

GRÓF BATTYHÁNY:
Szakma, szenvedély, hivatás?

HAJÓS:
Igen, gróf úr, az élet.

GRÓF BATTYHÁNY:
Annak már vége van.

HAJÓS:
Nincs vége. Még mozgunk, lélegzünk, létezőnk.

GRÓF BATTYHÁNY:
Mit akar a királynál?

HAJÓS:
Jelentkezni kell a főparancsnokomnál.

GRÓF BATTYHÁNY:
Hozzá Lehar ezredesen keresztül vezet az út.

HAJÓS:
Annál több. Őfelsége élete vesztélyben van.

GRÓF BATTYHÁNY:
Ezzel magam is tisztában vagyok. Ő a tegnap még létező közép-európai birodalom összetartozásának szimbóluma. Élete az utódállamok létét fenyegeti. Annak ellenére, hogy fiatalember, már a trónörökös is él. Az életük nincs biztonságban. Senkit nem engedünk a közelükbe. Ha a királyért és az általa képviselt jelenért és jövőért akar élni, Lehar ezredesnél jelentkezzen, aki a hűség és a kegyelem katonája. Ő gyűjtött sereget a király nevében.

HAJÓS:
Akkor jelentkezem Feldbachban.

GRÓF BATTYHÁNY:
A sereg széteszlott.

HAJÓS:
Mit nem mond!

Dóczy Péter és Csizmadia Gergely

GRÓF BATTYHÁNY:

Mit mondjak még?

HAJÓS:

Ne mondjon semmit! Adja a kezembe az ajánlólevelet Lehar ezredeshez!

GRÓF BATTYHÁNY:

Elkészt.

HAJÓS:

Mi történt?

GRÓF BATTYHÁNY:

A sereg mindenekelőtt hadtáp. Étél, ital, egyenruha, szállás, fűtés és fegyverek.

HAJÓS:

Vagyis pénz.

GRÓF BATTYHÁNY:

Az elfogyott.

HAJÓS:

Kölcsön?

GRÓF BATTYHÁNY:

Az nincs.

HAJÓS:

Megpróbáltak mindent?

GRÓF BATTYHÁNY:

Igen.

HAJÓS:

Én lehet, hogy tudok egy forrást.

GRÓF BATTYHÁNY:

Mit nem mond!

HAJÓS:

Mit mondjak még?

GRÓF BATTYHÁNY:

A helyszínt, ahol az a forrás feltör a mélyből.

HAJÓS:

A Magyarországi Tanácsköztársaság bécsi követsége.

GRÓF BATTYHÁNY:

Mintha már hallottam volna valami hasonlót.

HAJÓS:

Én láttam is!

GRÓF BATTYHÁNY:

A pénzt?

HAJÓS:

Azt is.

GRÓF BATTYHÁNY:

Mennyiről van szó?

HAJÓS:

Száznegyvenmillióról.

GRÓF BATTYHÁNY:

Száznegyvenmillió?! És most hol van az a pénz?

GRÓF BATTYHÁNY:

És most hol van az a pénz?

HAJÓS:

Csak szólok, és hozzák. Gizike!

GIZIKE (*bejön, hozza a táskákat*):

Hi-hi-hi.

GRÓF BATTYHÁNY:

Ha-ha-ha!

HAJÓS:

He-he-he.

GIZIKE:

A pénz.

GRÓF BATTYHÁNY:

Kerítsünk papírt és pennát!

14. JELENET A KASZÁRNYA

LEHÁR:

Az elmúlt évek zűrzavara, amely feldúlta az addig rendezett világot, előbb feltételezéseket ültetett el lelkeinkben, majd a feltételezések következtetéseket eredményeztek, végül a következtetések nyomán némi tudásra tettünk szert. És a tudás csendet teremt, a csend összefogást. Aki pusztán a tényeket sorolja, akár hibátlanul is, csupán a valós tudásának hiányát palástolja, hiszen nem

a tények ismerete a mérvadó, hanem mögöttük a lényeg a valódi tényező. Az a képesség, hogy az ember a tények sűrű, tejfehér ködbe burkolódzó őserdőjén keresztül, ráleljen a lényegre, kegyelem. A kegyelem az a hatalom, amely nemtől és származástól függetlenül, felemel. Felemel a tömeg fölé és kötelez. A vezetés kötelesség és súly, amely megemészt és tönkretesz. A kegyelem, amely most fölétek emelt, fejemet a rönkre helyezte. A küldetés, ami miatt a kegyelmet kaptam, a sujtásra kész bárdot a nyakam fölött tartja. Mindaddig, amíg azon az úton járok, amelyre most együtt léptem veletek, a bárdot a nyakam fölött látom, ha megtorpannék, letérnék vagy visszafordulnék, a bárd lesújt, a kegyelemnek véget vet. Ha a kegyelemnek vége, minden úgy folyik tovább, ahogy addig folyt, csak a nap már nem ragyog az égen, és az élet pusztán létté omlik, olyanná, amilyen a túlvilág legsötétebb bugyraiban sül, fő és fortyog, a pokolban. Ezért, esküszöm, hogy hű leszek, és minden hűséges közületek részesül a kegyelemből, amelyet az állandóan jelenlévőtől kaptam, de pont a kegyelemből kifolyólag, most mondom, hogy mindenki hallja, mindenki értse: a hűtleneknek nincs kegyelem! Itt, ebben a pillanatban, még az indulás előtt, mindenki füle hallatára jelentem ki, aki nem bízik bennem, az útban, és bizonytalan önmagában, most meneküljön! (*Csend*) Itt állok veletek szemben. Ti engemet, én beneteket nézlek. A legelső, amit megkövetelek tőletek, az a fegyelem. A töretlen, a feltétlen fegyelem! Vigyázz! Most először, én fogok kiáltani. (*Csend*) Éljen a Király!